

ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ООД – РУСЕ

7000 Русе, ул. "Добруджа"6, управител: (082) 82 02 01, (082) 501 522, факс: 82 02 08, e-mail: upravitel@vik-ruse.com

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА</i>	<i>3</i>
<i>ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР</i>	<i>33</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ</i>	<i>40</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД</i>	<i>41</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ</i>	<i>42</i>
<i>ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ</i>	<i>43</i>
<i>ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ</i>	<i>44</i>

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА на „В и К” ООД – гр. Русе за 2019 г.

Настоящият годишен Доклад за дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ООД-гр. Русе представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността, като обхваща едногодишния период от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2019 г.

I. ПРОИЗВОДСТВЕНА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2019г.

През 2019 г. производствената дейност е подчинена на стратегическите цели, заложен в бизнес плана на дружеството до 31.12.2019 г. както следва:

- Устойчиво развитие с глобална цел отчитане потенциалните интереси и на следващите поколения жители на областта.
- Балансирано съчетание между интересите на потребителите, съдружниците и вътрешните интереси на дружеството с акцент върху нови инвестиции за рехабилитация и модернизация на системите.
- Диверсификация на ресурса на дружеството чрез разгръщане портфолиото на други услуги.
- Въвеждане на качествено нова политика за управление на човешките ресурси.

1. ВОДЕН БАЛАНС

A/ Добита вода, вода ПНМ, фактурирана вода и загуби на вода .

Произведената вода за 2019 г. от “ВиК” - ООД -Русе възлиза на 18 442 хил.м³ и е със 106 хил.м³ повече от произведената вода през 2018 г. (18 336 хил.куб.м.).

Фактурираната вода е намаляла от 10 521 хил.м³ през 2018 г. на 10 295 хил.м³ през 2019 год. Намалението спрямо 2018 год. на общото фактурирано водно количество е 226 хил.м³. Общите загуби на вода се увеличават от 42.62 % през 2018 г. на 44.17 % през 2019 г. или с 1.55% за годината.

Подадената вода пред населените места за 2019 г. е 17 831 хил.м³ т.е. външните загуби общо за фирмата са 611 хил.м³ или 3.31 %, а вътрешни загуби 7 536 хил.м³ или 42.26 %.

В сравнение с подадената вода пред населени места за 2018г. – 17 737 хил.м³, външни загуби от 599 хил.м³ или 3.27 %, вътрешни загуби от 7 216 хил.м³ или 40.68 %, през 2019 г. се наблюдава леко повишение на външните загуби с 0.05 % и увеличение на вътрешните загуби с 1.58 %.

Сравнените компоненти на водния баланс между 2018 г. и 2019 г. са дадени в следните таблици:

Табл.1

Компоненти на водния баланс	2018 г.	2019 г.	Разлика /3-2/
1	2	3	4
Произведена вода - хил.м3	18336	18442	106
Вода за разпределение - хил.м3	17737	17831	94
Външни загуби – хил.м3	599	611	12
Външни загуби – %	3.27	3.31	0.05

Табл.2

Компоненти на водния баланс	2018г.	2019г.	Разлика /3-2/
1	2	3	4
Вода за разпределение - хил.м3	17737	17831	94
Фактурирана вода - хил.м3	10521	10295	-226
Вътрешни загуби – хил.м3	7216	7536	320
Вътрешни загуби – %	40.68	42.26	1.58
Общи загуби на вода – хил.м3	7815	8147	332
Общи загуби на вода - %	42.62	44.17	1.55

В табл.3 е направена съпоставка между изпълнението и заложените показатели в бизнес плана на дружеството за 2019 г.

Табл.3

Компоненти на водния баланс	Бизнес план 2019	2019г.	Разлика
1	2	3	4
Произведена вода - хил.м3	19005	18442	-563
Вода пред населените места	18382	17831	-553
Фактурирана вода – хил.м3	11285	10295	-990
Общи загуби на вода – хил.м3	7720	8147	427
Общи загуби на вода - %	40.62	44.17	3.55
В т.ч. – външни загуби – хил.м3	623	611	-12
в т.ч. – външни загуби – %	3.28	3.31	0.03
В т.ч. – вътрешни загуби – хил.м3	7097	7536	439
в т.ч. – вътрешни загуби – %	38.61	42.26	3.65

Данните за външни и вътрешни загуби на вода в табл.3, са получени съответно от табл.1 и табл.2, като в тях не влизат загубите на вода за технологични нужди, както към водата за пренос, така и към водата за разпределение.

Загубите на вода за технологични нужди са 87 хил. м³ и обхващат водата за промивки и дезинфекция на резервоари и съоръжения, аварии и ремонт по водопроводи, водата използвана за противопожарни нужди, както и разхода на питейна вода на ПСОВ.

В Табл.4 са показани загубите по ПЕР и общо за дружеството.

Табл.4

ПЕР	Собствени водоизт.	Закупена вода	Продадена вода	Вода пред нас.места	Фактурирана вода	Външни загуби, %	Вътрешни загуби, %	Общи загуби, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Русе	1729821	8396343	513833	9458501	7064779	1.60	25.31	26.50
Сливо поле	799720	759374	0	1468496	470596	5.81	67.95	69.82
ВС Сливо поле	9203504	0	9155717	0		0.52		
Ветово	2098709	0	127896	1890549	550534	4.07	70.88	72.07
Щръклево	647128	202772	0	785493	265126	7.58	66.25	68.81
Ново село	480270	438957	0	900342	315710	2.05	64.93	65.65
Иваново	664095	43000	0	668712	280192	5.43	58.10	60.37
Бяла	1389900	28800	291000	1084200	541530	3.86	50.05	51.98
Две могили	1054920	139800	535300	629630	345856	4.52	45.07	47.55
Борово	206350	318500	0	519640	243191	0.99	53.20	53.66
Ценово	167170	325000	28800	425190	217561	8.24	48.83	53.05
"ВиК"ООД -Русе	18441587	10652546	10652546	17830753	10295075	3.31	42.26	44.17

Съгласно методиката за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, изчисляването на загубите в проценти не е достатъчен показател за анализ и вземане на точни решения и набеязване на дейности за намаляване загубите на вода.

В табл.5 са показани загубите на вода в зависимост от дължината на водопроводната мрежа.

Табл.5

Компоненти	Загуби хил м ³	Дължина на водопров. мрежа вкл. отклоненията /км/	Загуби на вода в м ³ /км/ден	Загуби на вода в хил.м ³ /км
Външни загуби – хил.м ³	611	647	2.59	0.94
Вътрешни загуби – хил.м ³	7536	2042	10.11	3.69
Общи загуби на вода – хил.м ³	8147	2689	8.30	3.03

2. КОНТРОЛ НА ВОДНИТЕ ЗАГУБИ НА ВОДАТА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

2.1. Откриване на скрити течове с прослушвателна апаратура и провеждане на нощни снимки

През 2019 г. специалистът, отговарящ за прослушвателната апаратура в ПТО оказва съдействие на ПЕР, като прослуша около 36 000 м вътрешна и външна водопроводна мрежа и откри 157 броя аварии, от които 5 по външни водопроводи. В гр. Русе съвместно със специалисти от ПЕР Русе, са трасирани водопроводи и отклонения във връзка с подмяна на част от водопроводната мрежа. Трасирана е и канализационна мрежа близо до Дунав мост. Оказана е и помощ при трасиране на водопроводи и водопроводни отклонения в населените места и по външни трасета, както и при трасиране на кабели на ВиК и на Енерго Про в населените места Юделник, Обретеник, Красен, Табачка и др. . Монтирани са и логери за налягане в с. Бъзън, с. Пиргово и с. Нисово за обследване на налягането за по- продължителни периоди.

След заплащане е обследвана и вътрешна водопроводна мрежа на клиенти на ВиК в гр. Русе, с. Щръклево, с. Иваново, с. Нисово. В град Русе по искане на общината е обследвана вътрешната мрежа за аварии на гробищния парк в Басарбово и ТВ кула. Оказано е и съдействие на завод „Дунарит“ относно авария на водопровод за складови помещения в гр. Две могили.

Оказано съдействие при обследване на външни водопроводи със специализираната апаратура в с. Николово, с. Щръклево, гр. Русе, гр. Две могили, с. Ястребово, гр. Сливо поле.

Направени са стъпкови проби със съдействието на специалист от ПТО, в с. Пиргово, с. Юделник, с. Бъзън, с. Червена вода, с. Николово, с. Табачка, с. Долна студена.

Изготвени са в цифров вид карти на DMA зони на водопроводната мрежа в с. Бабово, с. Кошарна и с. Писанец.

Във връзка с необходимост на ремонтни работи по тръбната разводка в НКР в с. Тетово и гр. Борово са измерени дебелините на съществуващите тръби.

За предотвратяване на възможността за възникване на аварии в трайно необитаеми имоти на потребители, през годината се извърши обход на населените места и се прекъсна водоснабдяването на **784 имота**.

2.2. Отстранени аварии общо за дружеството

През 2019 г. са отстранени общо 1 465 бр. аварии във водоснабдителните системи. През 2019г. е сменен подхода при отчитане на аварийната подмяна на СВО и тя вече се отнася към инвестициите.

По място на възникване:

- на довеждащи водопроводи – 100 бр..
- на разпределителни водопроводи – 1302 бр..
- на СК и ПХ-63 бр..

СПРАВКА БРОЙ АВАРИИ ПО ВОДОПРОВОДНАТА И КАНАЛИЗАЦИОННАТА МРЕЖА									
Период: януари 2019-декември 2019, само активни, Основна група: РП - аварии									
Аварии	Брой аварии във ВС					Брой аварии във КС			
	Аварии по довеждащи водопроводи	Аварии по разпределителна мрежа	Аварии на кранове и хидранти	Аварии, други		Аварии на КС, различни от СКО		Аварии, поради структурно разрушаване на канала	Аварии на СКО
				Аварии във ВПС	Аварии на СВО	Аварии по канализационни мрежи	Аварии в КПС		
	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.
ОБЩО	100	1302	63	101	331	16	4	0	6

Аварии на водоснабдителната система	Ед. мярка	Заложено в БП 2019	Отчет 2019
Ремонт на довеждащи водопроводи	бр.	192	100
Ремонт на участъци от водопроводната мрежа под 10 м	бр.	1071	1302
Ремонт на спирателни кранове и хидранти	бр.	700	63
Общ брой аварии по водопроводната мрежа, включително по арматури и фитинги	бр.	1963	1465
Обща дължина на довеждащите водопроводи и разпределителната водопроводна мрежа(без СВО)	км.	2690	2627
ПК5 Аварии по водопроводната мрежа	бр/100км/год	72.97	55.77
Ремонт на СВО	бр.	887	331

Откритите аварии с прослушвателна апаратура общо са 570 броя или 39% от общия брой на аварията. Специалистите от ПЕР Русе са открили 185 бр. аварии с прослушвателна апаратура, уточнили са точното местоположение на 80 бр. видими течове и са прослушали профилактично 41 350 м водопроводна мрежа.

През 2019 г. са отстранени общо 16 бр. аварии по канализационната мрежа и 6 бр. на СКО.

22 броя водомери на ПС и 28 пред населени места са преминали периодична проверка. Същите са plombирани с плomba на БДДР Плевен и са издадени съответните протоколи.

През годината са подменени 100 бр. СК и 37 бр. ПХ, без тези които са подменени с подмяната на СВО, при план за подмяна на СК и ПХ – 57 бр.

Подменени 587 бр. СВО при план, съгласно Бизнес плана 600 бр.

3. ВОДОИЗТОЧНИЦИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ СХЕМИ.

Добитата вода от ПС е 18 441 587м³ или 585 л/сек. Разрешеното за добиване годишно водно количество от БДДР е 45 127 142 м³/год., представляващо 1 431 л/сек. Измереният средногодишен дебит на водоизточниците през отчетната 2019 година е 3 678.02 л/сек., т.е използвани са 16 % от общия дебит на водоизточниците.

През 2019 г. са подадени заявления за удължаване срока на 4 бр. разрешителни:

- № 11510343/07.05.2009г. за Дренаж „Орманджика-ВС Юделник-ВиК Русе-Тетово“, с.Юделник, общ. Сливо поле, обл.Русе;
- № 11510342/07.05.2009г. за Дренаж „Др.- ВСБатишница-ВиК Русе-Бъзовец“ , с. Бъзовец, община Две могили, обл.Русе;
- №11510432/06.11.2009г.за Каптиран извор КИ1 „Дунав1-ВиК-Русе-Пиргово“ и Каптиран извор КИ2 „Дунав3-ВиК-Русе-Пиргово“, с. Пиргово, общ. Иваново, обл.Русе;
- 11510508/19.10.2009г. за Хоризонтален дренаж „Др.Каляк дере 1- ВиК Русе Борово“ и Хоризонтален дренаж „Др.Каляк дере 2- ВиК Русе Борово“ , гр. Борово, общ. Борово, обл. Русе.

4. ПРОУЧВАНЕ И ИЗДАВАНЕ НА ИЗХОДНИ ДАННИ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ. ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТИ. СЪГЛАСУВАНЕ НА ПРОЕКТИ.

През 2019 г. са издадени :

- изходни данни за 229 обекта на стойност 19 908,70 лв..
- извършени са проучвания на 37 обекта на стойност 1864,80 лв..
- съгласувани на ВиК схеми за 79 обекта на стойност 3599,40 лв..
- издадени са 17 броя удостоверения на стойност 856,80 лв..

Общо за **26 330,50** лв.

Новоприсъединени СВО по ПЕР за 2019 г.

ПЕР Ново Село - 8 бр. – стойност	623,62 лв.
ПЕР Щръклево – 14 бр. – стойност	940,21 лв.
ПЕР Иваново – 3 бр. – стойност	281,03 лв.
ПЕР Борово – 1 бр. – стойност	84,51 лв.
ПЕР Бяла - 5 броя СВО и 3бр. СКО – стойност	3534,81 лв.
ПЕР Сливо поле 7 бр. – стойност	1305,91 лв.
ПЕР Ветово – 8 бр. – стойност	1377,93 лв.
ПЕР Две Могили – 7 броя СВО – стойност	1278,14 лв.
ПЕР Русе -54 броя СВО и 33бр. СКО – стойност	41104,52 лв.
ПЕР Ценово – 2 бр. СВО – стойност	245,26 лв.
Общо за дружеството – 109 бр. СВО и 36 бр. СКО – стойност:	50775,94 лв.

През 2019г. са изготвени общо 36бр. проекти.

От тях са изпълнени 24бр. , като 17 бр. са изпълнени със собствени сили, а 7 бр. са изпълнени с възлагане.

Приети и съгласувани са 57 бр. линейни обекти.

Платена такса за съгласуване 6 560лв.

6. ЗОНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО (ЗУП)

По време на реконструкцията на водопровода по ул. Потсдам е изградена ВШ за обособяване на ЗУП Здравец Север.

Обособена и изградена е ЗУП Рига – I ви ТЕР, от месец Януари ЗУП Рига е включена в системата и се следи ежедневно.

Относно управление и експлоатиране на изградените водомерни зони, ежедневно се извършват следните дейности:

- Измерване и наблюдение на дебит и налягане.
- Приоритизиране на дейности по откриване на течове.
- Откриване и отстраняване на течове.
- Наблюдение и анализиране на данните.

Всички водомери и разходомери на вход зона са визуализирани в софтуера за дистанционно отчитане на водомери и разходомери.

7. ЕКОЛОГИЯ

Контрол на отпадъчните води :

- Подновяване на стари и сключване на нови договори по Наредба № 7/2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места с фирмите, формиращи производствени отпадъчни води:
- Сключени са 9 нови договора.
- Съвместно с РИОСВ е извършена инвентаризация на ЗПЗ, бул. Трети март за фирмите, формиращи производствени отпадъчни води.
- Поетапно се вземат проби за БПК от различни обекти с цел определяне приноса им към товара на замърсяването на водите, отвеждани за пречистване.
- **При мониторинга на отпадъчните води през 2019 г. са взети:**
- ГПСОВ – Русе - общо 48 броя проби 24 изход и 24 вход – два пъти месечно – вход и изход- неотговарящи няма.
- ГПСОВ – Бяла – общо 24 броя проби, 12 изход , 12 вход, неотговарящи няма.
- От колекторите за град Русе – 36 броя, отговарящи.
- От фирмите и автомивките за град Русе и град Бяла 72 бр. – завишени показатели са са «Мегахим» АД, «Дион» ООД, «Боримес» ООД, 2 автомивки – Усмивка и Ирис;

На замърсителите са наложени санкции, съгласно договорите.

Управление на отпадъците

- Съгласно законодателството е направен анализ на утайката за наличие на тежки метали и патогенни микроорганизми и анализ за хелминти – четири броя проби - отговарящи.
- Отпадъците се предават на фирми, притежаващи необходимите документи.
- Организирано е извозване на утайка от ПСОВ гр.Бяла площадка за кек до ПСОВ гр.Русе.
- Утайката от ПСОВ се предава на фирма за оползотворяване в земеделието, на която са издадени необходимите разрешителни.

Дератизация и дезинсекция

- Обработка се канализационната мрежа в периода от март до ноември, като поне два пъти се третира РШ.
- Обработени са СОЗ против кърлежи.
- Целогодишно се осигурява отрова за гризачи за всички ПЕР.
- Осигурен е репелент за борба с влечуги.
- Обработена е утайка с Биолайф – компостиране.

8. ДИАГНОСТИКА И ОБСЛЕДВАНЕ НА КАНАЛНА МРЕЖА, РЕДАКЦИИ И НАНАСЯНЕ В ГИС

1. Извършено е видеонаблюдение на 23 бр. СКО.
2. Видеонаблюдение на 420 м тръби от уличната канализационна мрежа.
3. Нанасяне по координати на водоизточниците и техните СОЗ (санитарно-охранителни зони), експлоатирани от „ВиК“ ООД- Русе в ГИС.
4. Редактиране и изчертаване в ГИС на уличната водопроводна мрежа на с. Щръклево.
5. Трансформиране, редактиране и изчертаване на кадастър за водопроводна мрежа в ГИС на селата: Стамболово, Малко враново, Голямо Враново, Бабово, Кошарна, Смирненски, Красен, Семерджијево, Тетово, Полско Косово, Волово, Пиперково, Джулюница.
6. Трансформиране и нанасяне в ГИС на подменени и ексекутивно заснети улични водопроводи и СВО в селата Новград, Чилнов, Бъзовец, Баниска и Батин.
7. Трансформиране и изчертаване в ГИС кадстъра на ПСОВ Русе.
8. Нанасяне в ГИС на нов уличен водопровод и нова дъждовна канализация по пътя Русе-Силистра след Дунав мост.
9. Геодезическа снимка, геодезическо трасиране и нанасяне в ГИС на нов водопровод заобикалящ летище Щръклево.
10. Изчертаване на външна и вътрешна водопроводна мрежа по данни от геодезически заснемания (ексекутиви) от 2019 г.
11. Нанасяне на СВО и СКО на обекти по присъединяване от 2019 г.
12. Прецизна нивелация за установяване следи от улягания на водните камери – Средна зона, гр. Русе.
13. Геодезически заснемания в района на Подем 1, гр. Сливо поле за попълване на кадастъра, проектиране на оптичен кабел, ексекутивното му заснемане и отразяване в ГИС.
14. Геодезически заснемания за последващи ВиК проекти.

9. КЕВР

През 2019 г. е извършена планова проверка за дейността на „ВиК“ООД-гр. Русе за периода 01.01.2019 г. -31.12.2019 г..

Тя включи проверка и описание на наличните в дружеството регистри и бази данни, създадената организация на работа и водене на отчетност на оперативни и капиталови ремонти.

За резултатите от проверката работната група е изготвила констативен протокол с направени препоръки за изпълнение.

10. ГПСОВ РУСЕ

ПСОВ гр. Русе се работи нормално за отчетния период. Пречистената вода за 2019г. е 6 954 199 куб.м.

- Производството на CH_4 е системно и в добри количества. За сравнение с 2018г., когато произведеното количество от КО-генераторите е 28%, то през 2019г. средния процент е: 40%.

- През 2019 г. се извърши основно почистване на неработещ биобасейн и преработването на конструктивно допусната грешка при монтирането на метантанк. Същият се почисти основно с лични сили и помощ от канална машина на ВиК – гр. Русе. Изхвърлената изгнила утайка от метантанка надхвърля 200 тона.
- През отчетния период са ремонтирани и подменени 24бр. помпи, 4бр. ленти на преси, 3бр. перки на бъркалки на биобасейн. Ремонтан е шнека във фини решетки.
- Монтиране на ел. телфер на КПС2, което облекчи в пъти дейността по изваждане и почистване на помпите. По този начин се спестява броят на хората, които участват в тази операция и работно време.
- Въведен е в експлоатация маслоуловителят, които бе изключен.
- Направи се пълна подмяна на измервателните уреди, на които е изтекъл гаранционния и експлоатационния срок, като по този начин става възможно постоянното следене на различни показатели, което е задължително, за да може да се вземат коригиращи действия.

На КПС2 се монтира Ph метър, които се включи в SCADA, като по този начин ще имаме възможност да установим некоректно изхвърляне на органични съединения от химическата промишленост и да предпазим микрофлората в биобасейна.

Приложени таблици

Доставка и разход на FeCl3 и течен полимер				
2019	FeCl3	Течен полимер	КЕК	Биогаз
Месец	доставено количество	доставено количество	извозено количество	месечно производство
	kg	kg	t	m ³
Януари	67620		650	16488
Февруари	50960		550	30829
Март	49960	2100	450	45784
Април	75200		500	41575
Май	71820	2100	550	41515
Юни	49260	3150	500	37045
Юли			450	33588
Август	75800		550	33726
Септември	70660		600	6742
Октомври	66440		600	35284
Ноември	100380		500	40615
Декември	49580	2100	600	38980
Общо:	727680	9450	6500	402171

КОНСУМАЦИЯ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ

МЕСЕЦ-2019г.	ЧЕЗ	КО	Σ от	% КО	% ЧЕЗ
		генерация	ЧЕЗ + КО-генерац.		
	kWh	kWh	kWh	%	%
Януари	177 520	0	177 520	0	100
Февруари	109 520	42 960	152 480	28	72
Март	105 680	84 760	190 440	45	55
Април	89 080	79 520	168 600	47	53
Май	92 560	83 493	176 053	47	53
Юни	101 600	72 669	174 269	42	58
Юли	93 400	69 488	162 888	43	57
Август	113 800	77 129	190 929	40	60
Септември	90 360	80255	170 615	47	53
Октомври	102 240	87717	189 957	46	54
Ноември	105 600	84002	189 602	44	56
Декември	102 760	84684	187 444	45	55
2019г.	1 284 120	846 677	2 130 797	40	60

11. ПСОВ БЯЛА

ПСОВ-Бяла работи нормално за отчетния период. През 2019 г. в ПСОВ-Бяла са пречистени 669 593 куб.м. вода и изразходени 289 968 kWh електроенергия.

Пробите взети от от РИОСВ - гр.Русе отговарят и са в рамките на заложените показатели по БПК, ХПК, неразтворими вещества, азот и фосфор.

Утайката, максимално обезводнена и стабилизирана, се извозва в ПСОВ Русе.

Денонощно се наблюдава дейността на машините и съоръженията, своевременно се отстраняват възникналите проблеми, ежедневни прегледи на машини, съоръжения и ел.табла. Водят се дневници за хората, техниката и дейността, които се попълват своевременно.

Ежедневно се отчитат ел.енергия, водомери, питейна вода, дебитомери на вход и изход.

Профилактично и при необходимост се почистват шахтите и съоръженията за механично отделяне на утайката.

12. ЛАБОРАТОРИЯ ЗА ИЗПИТВАНЕ НА ВОДИ

12.1. ПИТЕЙНИ ВОДИ.

През 2019 г. в ЛИВ са изработени общо 1509 проби питейна вода, при планирани 1448 бр.

12.1.1. Микробиологични изпитвания на питейна вода от водопроводната мрежа.

През 2019 г. в ЛИВ за изработени общо 571 проби от водопроводната мрежа, от които 512 бр. по показателите от постоянния мониторинг (група А) /колиформи, ешерихия коли и микробно число при 22°C/ и 59 бр. по показателите от периодичния мониторинг (група Б) /колиформи, ешерихия коли, ентерококи и микробно число при 22°C/. Всички проби са стандартни, като процента на стандартност е 100 % (в сравнение с 2018 г. този процент също е бил 100 %).

Изпълнение на показателите в бизнес плана за качество на В и К услугите за 2018 г.

Годишно постигнато ниво: Съотношение брой проби, отговарящи на нормативните изисквания към общия брой проби по микробиологични показатели.

Големи Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99,93 %
	Постигнато ниво	100 %
Малки Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99,06 %
	Постигнато ниво	100 %

През 2019 г. РЗИ – Русе е изследвала 230 проби от водопроводната мрежа, от които 2 проби са нестандартни, т.е. процента на стандартност е 99,13 % (в сравнение с 2018 г. няма нестандартни проби и процента на стандартност е бил 100 %), а РЗИ – Разград 3 бр. проби и трите са стандартни, т.е. процента на стандартност е 100 %.

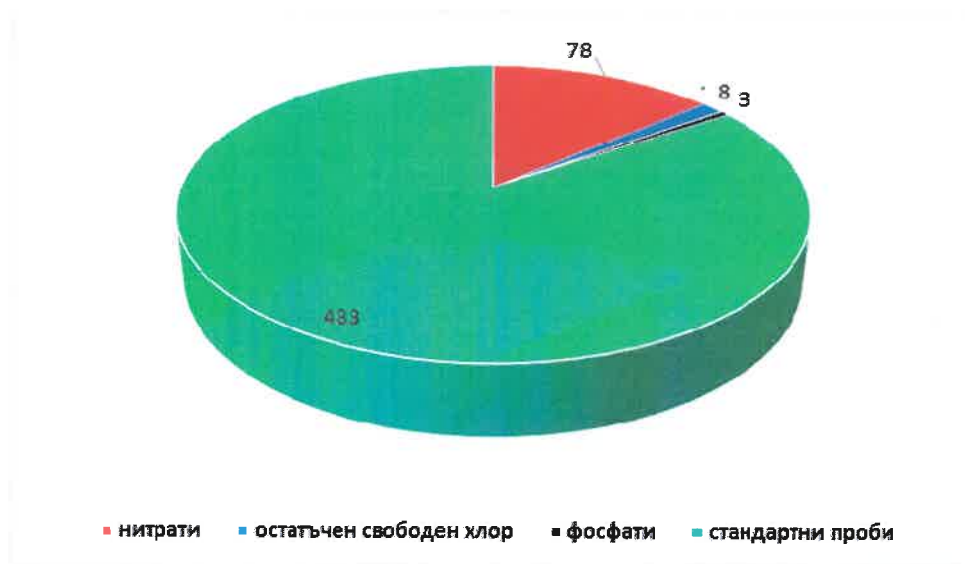
12.1.2. Физико - химични изпитвания на питейна вода.

През 2019 г. в ЛИВ са изследвани общо 891 проби питейна вода както следва:

12.1.2.1. Водопроводна мрежа: 572 проби от водопроводната мрежа, от които 59 бр. по показателите от периодичния мониторинг (Група Б) и 513 бр. по показателите от постоянния мониторинг (група А).

Отклонения от изискванията за качество съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г., посл. изм. ДВ бр.6 от 16.01.2018 г. са констатирани при 89 проби, както следва (фигура 1):

- нитрати – 78 бр.
- фосфати – 3 бр.
- остатъчен свободен хлор – 8 бр.

фигура 1

През 2019 г. ежесечно РЗИ – Русе и РЗИ – Разград са уведомявани официално с писма за изпълнението на мониторинговите програми, за нестандартните проби, като са им предоставяни и протоколи от изпитване от водопроводната мрежа на населените места.

В Таблица 1 и 2 са посочени населените места с отклонения от изискванията за качество на питейната вода съгласно Наредба № 9/16.03.2001 г.

Таблица 1

№ по ред	Населено място	Показател	Средна стойност, mg/L 2015 г.	Средна стойност, mg/L 2016 г.	Средна стойност, mg/L 2017 г.	Средна стойност, mg/L 2018 г.	Средна стойност, mg/L 2019 г.	Норма съгласно Наредба № 9, mg/L
1	с. Острица	нитрати	42,5	40,0	39,4	41,3	57,9	50
2	с. Голямо Враново	нитрати	62,0	56,1	56,8	57,0	59,9	50
3	с. Бръшлен	нитрати	60,2	56,1	56,8	52,9	60,7	50
4	с. Божичен	нитрати	107,5	57,0	59,0	58,4	69,8	50
5	с. Кошов	нитрати	91,4	52,5	59,8	61,1	70,9	50
6	с. Иваново	нитрати	86,8	54,9	60,4	62,8	71,5	50
7	гр. Сеново	нитрати	62,2	63,4	65,5	67,0	75,7	50
8	с. Просена	нитрати	58,7	61,4	59,0	61,2	67,4	50
9	с. Пейчиново	нитрати	62,1	93,9	93,4	108,8	119,1	50
10	с. Босилковци	нитрати	69,2	70,9	63,7	65,7	66,6	50
11	с. Чилнов	нитрати	44,0	54,5	52,3	57,1	50,6	50
12	с. Брестовица	нитрати	44,8	51,9	56,3	57,4	63,5	50
13	с. Юделник	нитрати	47,7	43,2	54,4	52,7	56,9	50
14	с. Копривец	нитрати	42,9	43,5	54,0	50,4	53,4	50
15	с. Топчии	фосфати	0,90	1,09	1,08	0,88	1,15	0,50
16	с. Дряновец	фосфати	0,92	0,95	0,92	0,90	0,96	0,50
17	с. Волово	фосфати	2,23	0,46	0,45	0,46	2,06	0,50

Таблица 2

№ по ред	Населено място	Показател	Максимална стойност, mg/L 2019 г.	Норма съгласно Наредба № 9, mg/L
1	гр. Сеново	остатъчен хлор	0,650	0,3 – 0,4
2	с. Юделник	остатъчен хлор	0,556	0,3 – 0,4
3	гр. Ветово	остатъчен хлор	0,722	0,3 – 0,4
4	с. Тетово	остатъчен хлор	0,735	0,3 – 0,4
5	с. Тръстеник	остатъчен хлор	0,520	0,3 – 0,4
6	с. Острица	остатъчен хлор	1,40	0,3 – 0,4
7	с. Батин	остатъчен хлор	0,532	0,3 – 0,4

Изпълнение на показателите в бизнес плана за качество на В и К услугите за 2019 г.

Годишно постигнато ниво: Съотношение брой проби, отговарящи на нормативните изисквания към общия брой проби по физико-химични и радиологични показатели.

Големи Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99,93 %
	Постигнато ниво	99,94 %
Малки Зони на водоснабдяване	Заложено ниво	99,06 %
	Постигнато ниво	98,63 %

Предписания от РЗИ – Русе: През 2019 г. на „ВиК“ ООД – Русе са връчени общо 31 Предписания за предприемане на незабавни действия за осигуряване на населението с безопасна и чиста питейна вода, поради отклонения от качеството на взетите от лабораторията на РЗИ - Русе, проби по следните показатели: нитрати, фосфати, остатъчен свободен хлор, микробно число, колиформи и ешерихия коли, както и за ремонт на помпени станции. В Таблица 3 са представени резултатите от получените предписания от РЗИ – Русе.

Таблица 3

№ по ред	Предписание	Населено място
1	Остатъчен свободен хлор	Прехлорирана над 0,4 mg/l ост. хлор: Хотанца, Караманово, Ветово, Брестовица, Ценово Недохлорирана под 0,2 mg/l ост. хлор: гр. Русе магазин „Метро“, Кривина, Просена, Иваново
2	Нитрати	Просена – 2 бр., Брестовица – 2 бр., Могилино, Пейчиново – 2 бр., Босилковци, Иваново, Сеново – 4 бр.
3	Фосфати	Дряновец
4	Микробно число	Николово, Босилковци
5	Колиформи и ешерихия коли	гр. Русе магазин „Кауфланд I“, с. Босилковци
6	Ремонт на ПС	ПС Средна кула, ПС Трети подем ЧР, ПС ДЗС I ^{ва} подем ЧР, ПС ДЗС II ^{ва} подем, ПС Тръстеник, ПС Бяла, ПС Бабово, ПС Малко Враново, ПС Юделник, ПС Ценово, ПС Пиперково, ПС Караманово нова

12.1.2.2. Водоизточници: 199 проби сурова /нехлорирана/ вода от водоизточниците са изследвани по показателите от периодичния мониторинг (група Б), от обхвата на акредитация на ЛИВ, при планирани 170 бр. съгласно мониторинговата програма за 2019 г. Получените от изследванията резултати показват отклонения по показатели нитрати, фосфати и хром (общ) при някои водоизточници.

Водоснабдяване и Канализация ООД

В Таблица 4 са представени резултатите от изпитванията на водоизточниците с отклонения съгласно Наредба № 1 от 10.10.2007 г., посл. изм. ДВ бр. 102 от 23.12.2016 г.

Таблица 4

№ по ред	Помпена станция	Водоизточник	2016 г. Средно измерена стойност, mg/L	2017 г. Средно измерена стойност, mg/L	2018 г. Средно измерена стойност, mg/L	2019 г. Средно измерена стойност, mg/L	Режим на експлоатация
НИТРАТИ							
Норма 50 mg/L							
1	ПС Просена	ТК	68,2	56,2	65,8	70,7	основен
2	ПС Хотанца	Дренаж „Хисарлъка”	61,9	68,4	70,2	78,1	резервен
3	ПС Голямо Враново	ТК 1	58,2	59,2	45,5	60,9	основен
		ТК 2	72,8	65,3	71,3	62,1	резервен
4	ПС Юделник	ТК	60,2	59,6	65,0	67,1	допълващ
		Дренаж Орманджика	48,0	52,4	46,2	55,4	основен
5	ПС Бръшлен	ШК	88,0	91,7	98,2	100,6	не се използва
		ТК	91,0	106,5	104,9	134,5	не се използва
6	ПС Острица	ТК	75,2	75,4	81,8	95,3	допълващ
7	ПС Могилино	Дренаж „Хотуля“	84,1	81,2	79,1	94,3	разреждане с ВГ Баниска
8	ПС Полско Косово	Дренаж „Бабун геран”	67,0	67,3	72,8	71,7	разреждане с ВГ Баниска
9	ПС Босилковци	Каптаж „Гюр чешме“	84,2	83,8	-	-	основен
		Дренаж 1 Голям тетърлък	53,9	45,9	53,6	53,4	основен
		Дренаж 2 Малък тетърлък	52,8	47,1	56,1	52,3	основен
10	ПС Божичен	ТК 5	55,6	57,6	64,1	60,6	допълващ
		ТК 1	36,1	47,9	37,2	64,8	основен
		ШК	233,2	246,7	276,6	262,4	резервен
11	ПС Ценово	ШК	61,4	56,9	57,3	58,3	разреждане с ВГ Батин
12	ПС Караманово	Дренаж „Дърварски дол”	112,1	94,9	132,1	123,4	разреждане с ВГ Батин
		Дренаж „Овчарски дол“	42,8	71,6	100,5	84,8	разреждане с ВГ Батин
13	ПС Сеново	Каптаж	67,1	68,3	66,8	75,5	основен
		Дренаж	67,7	68,8	66,5	76,7	основен
14	ПС Борово	ШК	138,3	131,0	138,7	53,8	резервен
		Дренаж „Каяк дере 1 и 2“, СШ	45,6	53,0	90,7	55,4	основен

№ по ред	Помпена станция	Водоизточник	2016 г. Средно измерена стойност, mg/L	2017 г. Средно измерена стойност, mg/L	2018 г. Средно измерена стойност, mg/L	2019 г. Средно измерена стойност, mg/L	Режим на експлоатация	
	НИТРАТИ		Норма 50 mg/L					
15	ПС Брестовица	Дренаж	45,7	42,7	54,8	61,8	основен	
16	ПС Пейчиново	ТК	58,6	133,3	116,5	80,8	резервен	
		ШК	82,4	91,1	112,2	131,2	основен	
17	ПС Чилнов	Дренаж	49,8	51,2	50,4	51,8	основен	
18	ПС Копривец	Дренаж „Курджу дере“	39,2	50,2	48,6	52,0	основен	
		Дренаж „Чатал дере“	39,4	50,3	49,1	51,5	основен	
19	ПС Мечка	ТК	53,3	46,6	50,9	54,4	основен	
	ФОСФАТИ		Норма 0,50 mg/L					
20	ПС Топчии	ШК 1	1,22	1,20	1,22	1,16	основен	
		ШК 2	1,00	1,02	1,06	0,96	основен	
		ШК 3	1,22	1,17	1,22	1,21	основен	
21	ПС Волово	ШК	2,32	2,36	2,22	2,27	основен	
22	ПС Дряновец	ТК 1	0,96	1,01	0,93	0,67	основен	
		ТК 2	0,78	0,96	0,97	0,94	основен	
23	ПС Образцов Чифлик	Дренаж 2	1,61	1,63	1,63	1,57	резервен	
24	ПС Обретеник ШК „Фотуля“	ШК	0,60	0,70	0,76	0,80	основен	
	ХРОМ		Норма 0,050 mg/L					
25	ПС Караманово	Дренаж „Овчарски дол“	0,056	0,054	0,055	0,054	основен	
26	ПС Пиперково	Дренаж „Студен кладенец“	0,054	0,056	0,050	0,048	основен	

12.1.2.3. Водоизточници с отклонения: 120 проби водоизточници с отклонения по показатели нитрати, фосфати, манган и хром са изработени в ЛИВ през 2019 г. при планирани 117 бр..

Високото съдържание на нитрати и фосфати е в резултат на дълготрайно замърсяване от селскостопански произход, докато мангана и хрома са с естествен произход и природообусловено присъствие във водата.

12.1.2.4. Проби питейна вода изпитвани във външни акредитирани лаборатории: 59 проби питейна вода от определените зони на водоснабдяване са изпитвани във външни акредитирани лаборатории за съдържание на тежки метали, органични вещества и пестициди (на стойност 26 845,80 лв. без ДДС) и 47 проби по радиологични показатели (на стойност 16 110,00 лв. без ДДС). Всички 106 бр. проби изпитвани във външни акредитирани лаборатории са стандартни.

12.1.2.5. Лабораторни контролни проби заложиени в мониторингова програма на „ВиК” ООД – Русе за 2019 г. и контролирани от РЗИ – Русе.

Заложени	10 бр.
Изработени	10 бр.

Контролните проби са изработени в ЛИВ при „ВиК” ООД – Русе и лабораториите на РЗИ – Русе.

12.2. ОТПАДЪЧНИ ВОДИ.

През 2019 г. в ЛИВ са изследвани 178 проби отпадъчни води при планирани 176 бр., както следва:

- От колектор България – 7 проби - стандартни;
- От колекторите на гр. Русе, р. Русенски Лом – 26 проби - стандартни;
- От фирмите в гр. Русе – 48 проби, от които 10 бр. нестандартни /”Дион” ООД (3 бр.) - ХПК; „Екон - 91“ ООД (1 бр.) - ХПК; „Мегахим” АД (1 бр.) - ХПК; „Боримес“ ООД (2 бр.) - ХПК; „Лубрика“ ООД (1 бр.) - ХПК; ЕТ „Никола Николов - 95“ (1 бр.) – ХПК; „Делта Текстил България“ ЕООД (1 бр.) – рН, ХПК/;
- От автомивките в гр. Русе – 14 проби, от които 5 бр. нестандартни по показател ХПК /Автомивки „Усмивка” (2 бр.), „Харис“ (1 бр.); „Давинчи“ (1 бр.) и „Ирис“ (1 бр.)/;
- От автомивките в гр. Бяла – 4 проби, стандартни;
- От фирмите в гр. Бяла – 4 проби, 3 бр. нестандартни по показател рН („ЕКОН - 91“ ООД; „Б – Контакт“ ООД – 2 бр.);
- ГПСОВ гр. Бяла, вход – 12 проби, стандартни;
- ГПСОВ гр. Бяла, изход – 12 проби – стандартни;
- ГПСОВ гр. Русе, вход – 24 проби - стандартни;
- ГПСОВ гр. Русе, изход – 24 проби – стандартни;
- От РШ на колектор „Дунарит“ – 1 проба – нестандартна по показател хром (шествалентен);
- От КПС „Кея“ цистерни с ОВ – 2 проби – 2 нестандартни /“МБМ Металуърк“ ЕООД – рН, ХПК; „Скалар Еко“ ЕООД – ХПК/.

а. ВЪНШНИ ЗА ЛИВ КЛИЕНТИ.

През 2019 г. от услугите на лабораторията са се възползвали 49 клиенти, от които 16 нови. В ЛИВ са извършени изпитвания на 262 проби питейна, природна (подземна и повърхностна) и отпадъчна вода по показателите от обхвата на акредитация на стойност **13 042,98 лв.** с ДДС (през 2018 г. приходите са 11 776,00 лв. с ДДС). Спрямо предходната 2018 г. има увеличение на приходите от външни клиенти с 1266,98 лв.. В Таблица 5 и на Фигура 2 са представени финансовите резултати от дейността на лабораторията от външни клиенти за периода 2013 – 2019 г.

Таблица 5

Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Стойност с ДДС, лв.	4604,06	7986,63	26310,29	10481,38	12374,64	11776,00	13042,98

фигура 2

През 2019 г. в ЛИВ няма получени жалби или оплаквания от недоволни клиенти в резултат на дейността на лабораторията, което е критерий за професионално свършена работа от всички служители в лабораторията.

Резултатите от формулярите за „Обратна информация” 29 бр., които са попълнени от клиентите, след като са ползвали услугите на ЛИВ и които дават пълна оценка за работата и качеството на предлаганата услуга са само положителни.

12.4. ДЕЙНОСТИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО АКРЕДИТАЦИЯТА НА ЛИВ.

1. През м. март 2019 г. е платена годишната такса за поддържане на акредитация на ЛИВ към ИА БСА на стойност **3400 лв. с ДДС**.
2. През м. април 2019 г. е преиздаден сертификата за акредитация на ЛИВ, съгласно изискванията на новия стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и въведена в действие нова СУ на лабораторията от 01.10.2018 г.
3. В периода 27.11.2019 г. - 29.11.2019 г. е извършена оценка на място от ИА БСА за първи планов надзор след преакредитация на дейността на ЛИВ от екип от трима оценители за съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. По време на одита от екипа оценители са констатирани осем несъответствия (пет значителни и три незначителни), във връзка с изискванията на новия стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018. За отстраняване на несъответствията са предприети съответни коригиращи действия от ЛИВ в едномесечен срок съгласно политиката на ИА БСА, като докладът за коригиращите действия и документите към него са изпратени на ИА БСА на 30.12.2019 г.. След извършен преглед на доклада и документите към него от страна на ИА БСА на 14.01.2020 г. е получен Анекс Секция G-2 към Доклад за коригиращи действия, със становище за ефикасно проведени коригиращи действия и потвърждаване на предоставената акредитация на ЛИВ от ИА БСА.
4. През 2019 г. лабораторията е взела участие в три междулабораторни изпитвания за пригодност на питейна вода по микробиологични показатели и на отпадъчна вода по физико-химични показатели с други акредитирани лаборатории от България, Македония, Литва и Словакия, организирани от лицензиран провайдер „LGC Standards” Великобритания. Изпитвани са две проби отпадъчна вода (матрици с точно определен състав, известен само на организатора) от всички лаборатории по 9 показателя (нитрати, нитрити, амониев йон, общ фосфор, цианиди (свободни), цианиди (общо), общ азот, ХПК и неразтворени вещества) и една проба питейна вода по 5 показателя (колиформи, ешерихия коли, ентерококи и микробно число при 22°C и 37°C).

Докладваните от всички участници резултати се обработват статистически от организатора, като се изчислява **Z - критерий** и се представят под формата на доклад. Оценките, които се дават за работата на лабораториите съгласно този критерий са следните:

$|Z| \leq 1.0$ много добро

$1 < |Z| \leq 2.0$ удовлетворително

$2.0 < |Z| \leq 3.0$ под въпрос, предприемане на евентуални превантивни или коригиращи действия

$|Z| > 3.0$ неудовлетворително, предприемане на незабавни коригиращи действия

Оценките за докладваните от ЛИВ резултати съответно за 14 показателя са следните:

11 резултата са много добри, т.е. с $|Z| \leq 1.0$

3 резултата са удовлетворителни, т.е. с $1 < |Z| \leq 2.0$

Като цяло представянето на ЛИВ е много добро.

12.5. ОТЧЕТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОДИШНИТЕ ЗАДАЧИ ЗА 2019г., СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ЛИВ.

1. Участие на ЛИВ в два проекта за междулабораторни изпитвания за пригодност на матрици отпадъчна вода по физико-химични показатели и на питейна вода по микробиологични показатели организирани от акредитиран провайдер "LGC Standards", Великобритания - изпълнено.
2. Разширяване на контактите с външни клиенти повече от предишната 2018 г. и подобряване на икономическата ефективност от дейността на ЛИВ - изпълнено.
3. Закупуване на шамове за контрол качеството на микробиологичните изпитвания и на CRM/PM с изтекъл срок на годност за физико - химични изпитвания на води - изпълнено.
4. Провеждане външни обучения на персонала на ЛИВ от лицензирани организации за повишаване на квалификацията му и новите изисквания на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 - изпълнено.
5. Закупуване на нов рН метър/кондуктометър за нуждите на ЛИВ – не е изпълнено, поради високи оферирани цени и липса на подходящ уред за нуждите на лабораторията.

13. АНАЛИЗ НА ЕНЕРГОМЕХАНИЧНАТА ДЕЙНОСТ ЗА 2019 ГОДИНА

13.1. ПОДДРЪЖКА НА НАДЕЖДНИ СЪОРЪЖЕНИЯ.

През отчетния период чрез обновяване и планова поддръжка не е допуснато прекъсване на водоснабдяването за продължителен период от време.

Изпълнена е годишната програма по ремонта на помпите. Отремонтирани са 46 хоризонтални и 13 потопяеми помпени агрегати. Подменени са 13 потопяеми ПА. Аварийно ремонтирани ПА 6 бр.. При основен ремонт са окомплектовани 2 бр. хоризонтални ПА с челни уплътнения. Ремонтирахме 16 бр. хлор апарати, 38 бр. дозаторни помпи, 12 бр. инжектори и 1 бр. кантар. Узаконени са тарите за хлор газ за следващите 5 години. Редовно е провеждано ППР на съоръженията за дезинфекция. Достави се 16 600 кг хлор газ и 21 330 кг дезинфектин.

Допусната авария на вакуумен прекъсвач на ПС 2 подем. След ремонтни действия, обектът бе окомплектован. Взети са допълнителни мерки за избягване на подобни аварии в бъдеще.

Ремонти, изпълнени от външни фирми: Основен ремонт на статорните намотки на 3 ел. двигатели обща мощност 15 кВт. за 607 лв. , 3 бр. потопяеми ПА за 7 060 лв. и 1 бр. силов трансформатор 160 КВА за 1150 лв.

Отстранени са повреди и се поддържа в изправност системата с логерите – подмяна на батерии, изпълнение на външно ел. захранване, подмяна на логери и водомери. Извършен е технически преглед на 172 бр. повдигателни съоръжения на 6 месеца и 21 бр. съоръжения на 12 месеца, СПО и газови съоръжения 5 бр. от Звеното за Технически надзор към дружеството и 5 бр. газови инсталации от ИДТН Русе по график.

С помощта на логери за хидравличен удар се направи обследване на всички ПС на територията на дружеството, за което се създаде архив в Папка Obmen/Zoni/Inlow. В резултат на тези измервания са предприети мерки за подобряване работата на водоснабдителните системи по отношение на хидравличния удар. Изпълни се обследване на Ел. инсталациите в ПС с термокамера и са отстранени констатираните проблеми по отношение греене на съоръженията.

13.2. ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКАТА ЕНЕРГИЯ.

През годината са изразходвани следните количества ел. енергия:

Дейност	Ел. енергия, хил. КВтч.	Цена без ДДС, хил. лв.
Питейно водоснабдяване	18 877	3 024
Пречистване на води	1 568	255
Отвеждане на води	523	85
Административни нужди	28	5
Сума	20 996	3 374

Подадената вода е с 106 х.м³ повече, спрямо 2018 г. , а консумираната ел. енергия е завишена с 300 х. Квтч. Разходният коефициент Квтч/м³ е увеличен с 1% , а коефициента лв/Квтч с 6 %. Причините за увеличението са сравнително ниските водни нива на река Дунав за дълъг период от време, повреда в когенераторите на ПСОВ Русе и увеличение на цената на ел. енергия на свободния пазар. Общия разходен коефициент лв/м³ е завишен с 7 %. Доставка на ел. енергия през 2019 г. се извършваше от ЧЕЗ Трейд България. За 2020 г. е проведена процедура по ЗОП за доставка на електрическа енергия, но поради отказ на спечелилия обществената поръчка, процедурата е прекратена и се налага да се проведе нова процедура за избор на изпълнител за доставка на електрическа енергия. Ситуацията на пазара на ел. енергия е неблагоприятна, което ще доведе до нарастване на разходите ни за ел. енергия.

От юли 2020 г. в цената на ел. енергията ще има такса присъединена мощност, която е постоянна за даден обект и не е свързана с консумацията на ел. енергия.

13.3. РЕКОНСТРУКЦИЯ И ОБНОВЯВАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА.

Изградени са нови кабелни линии за оптична свързаност, контролни кабели и система за видеонаблюдение на ПС II-ри и III-ти подем. С това се постигна по-висока надеждност на преноса на данни в системите СКАДА. Изгради се ново ел. захранване 6 Кв на Раней 4 на ПС I-ви подем. Подобрени са заземленията на обекти в ПЕР Русе ПС, Борово, Щръклево и Иваново. Реконструира се автоматиката и силовата част и се изгради СКАДА на 2 обекта – ПС Дунарит и ПС Мартен. Реконструирани са ел. таблата на ПС Кацелово, Ново село 2, Топчии и Кривня. Реконструирани са GSM системите с SMS, изградени са 3 нови обекта и са интегрирани в СКАДА. Изпълни се пожароизвестяване, видеонаблюдение и ел. захранване на сутерена в сградата на Централно управление. Изгради се гръмоотводна инсталация на ЦУ. Укрепени са напорите на 2 бр. НКР. Подменени са 2 бр. ПА с нови на ПС Червен и ПС Волово и 3 бр. ел. кантари за хлор. Монтира се нов отоплителен котел на твърдо гориво и отоплителни тела в МТБ Бяла. Продължи се замяната на осветителните лампи с ЛЕД на територията на фирмата. Монтирани са 3 бр. ултразвукови расходомери на ПС I -подем. Монтирани са 14 бр. нови логери за контрол на водопотреблението и 2 бр. вакуумни прекъсвачи за ел. подстанциите на ПС 1 и 2 подем ВС Сливо поле. Обновени са алармените централи на ПС Красен; Д. Абланово; Батишница и МТБ Две могили.

13.4. НОВОВЪВЕДЕНИЯ

1. Въведи се използване на нов тип заземител от хром никелови пръти.

Заземителен кол Ф 20 с дължина 1,50 м, от неръждаема стомана, подходящ за дълбочинно изграждане на заземителни уредби като има възможност за куплиране /съединяване един в друг/. Предимствата са постигане на по-добро ниско съпротивление и по-дълъг експлоатационен живот в сравнение с конвенционалните поцинковани заземители.

2. Запис на вибрациите на ПА с логер.

Записът на вибрациите на ПА дава ясна и обективна представа за състоянието на лагерите на помпения агрегат. Чрез измерването на вибрации може да се предотвратят по сериозни повреди на съоръжението. Логерът има архив и мобилно приложение, като данните могат да бъдат представени в табличен или графичен вид, което от своя страна помага за анализа на състоянието на лагерите и вида на вибрациите.

3. Замерване на заземления с нов клещов уред.

Клещовият цифров уред има следните предимства пред аналоговия стрелкови уред:

- не се налага разкачането на заземителната инсталация;
- по точни измервания;
- съкращаване на времето за работа по измерванията;
- наличие на памет и архивиране на данните от проведените замервания.

4. Използване на усилватели за GSM сигнал.

5. Пасивен оптичен разделител за нива.

6. Интегриране на нов честотен инвертор за работа в СКАДА на ПСОВ Русе;

7. Монтаж на нов РН метър и електрически телфер на КПС2.

8. Прехвърляне на данните от контролерите на ПС 2 и 3 подем по оптична мрежа до ЦДП.

9. Представяне на изпълнени мерки по енергийна ефективност на ПСОВ Русе пред енергетици в рамките на обучителна програма за ЕЕ.

10. Подобряване на технологичните режими на следните ПС:

- Волово – монтаж на нов ПА с честотен инвертор;
- ПС Кацелово ВЗ – монтаж на инвертор с цел снижаване на работното налягане и плавен пуск/стоп;
- ПС Тръстеник – монтаж на СС срещу хидравличен удар;
- ПС Топчии – реконструкция на автоматиката и последователно спиране на ПА;
- ПС Писанец – редуване на ПА2;3 с цел по-висока надеждност;
- ПС Смирненски – изключване на 1 бр. ПА, регулиране СК с ел. задвижка и регулиране на дозаторната помпа съобразно работата на ПА;
- ПС Тетово – превключване на потопяемия ПА директно към мрежата и изолиране на амортизирания ЧР;
- ПС Караманово с – промяна на автоматичното управление с цел по-малко пускове на ПА;
- ПС Острица – монтаж на потопяем ПА и подобряване надеждността на работа;

14. ОБУЧЕНИЯ НА ПЕРСОНАЛА

През 2019г. се организираха и проведеха обучения за повишаване квалификацията на персонала, както следва:

- за всички новопостъпващи служители се провежда начален инструктаж, а за останалите служители – периодичен, а при необходимост и извънреден по здравословни и безопасни условия на труд и противопожарна охрана;
- обучение на новоназначени отчетници по Общите условия за предоставяне на ВиК услуги;
- обучение на служителите от Централно управление, ПЕР – Русе град и РМЦ по ПАБ - противопожарен план;
- обучение по електробезопасност за оператори в ПСОВ Русе, ПСОВ Бяла, ел. монтьори, помпиери и работници в РМЦ;
- обучение на служителите от ПСОВ Русе, I-ви и II-ри подеи при аварийен план;
- обучение на инженерно – технически персонал и помпиери за съоръжения с повишена опасност – повдигателни, съдове под налягане, работа с хлор и дезинфектин;
- специализирано обучение за енергиен консултант от регистъра по чл.60 от ЗЕЕ;
- обучение на служители от ЛИВ, ПСОВ Русе, ПСОВ Бяла и еколог за работа с регистър Лаборатория в ПП ВиК Център 6 – попълване на дневници за анализи ПВ и ОВ, дневници ПСОВ и протоколи от изпитвания;
- обучение на тема: пробовземане на питейни и натурални води, отпадъчни води, атмосферен въздух, утайки, отпадъци, почви, продукти от лаборатории за физикохимични и микробиологични изпитвания, манипулиране с обектите на изпитване, разработване на подходящи програми, валидиране и верифициране на методи, процедури, технически запаси;
- обучение на тема: осигуряване на съответствие с директива 91/271/ЕИО за пречистване на градските отпадъчни води и избягване на прекомерни разходи при изграждане, поддържане и стопанисване на канализационната инфраструктура и съоръженията за пречистване на отпадъчни води;
- обучение за вътрешен одитор на системи за управление на качеството и околната среда;
- Обучения в дружеството по внедрения стандарт БДС EN ISO 45001:2018- Управление на здравословните и безопасни условия на труд.
- обучение на служители за попълване на работни карти в ПП ВиК Център 6 и работа с регистрите, водени в съответствие с т.83 и т.84 от Указания НРКВКУ;
- обучение на ръководители на ПЕР по политиките за сигурност и Правилника за работа с компютърни информационни системи, бази от данни и мрежи във ВиК ООД гр. Русе;
- обучение за запознаване с изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му;
- обучение за ролята и функциите на длъжностните лица от състава на специализираните служби по закона за мерките срещу изпирането на пари;
- обучение за предстоящите промени в Закона за мерките срещу изпиране на пари – 5-та директива, проблеми при прилагането на ЗМИП и ППЗМИП;

15. РЕМОНТНА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

През 2019г. основните усилия и действия в дружеството са насочени към дейности по довеждащи и разпределителни мрежи, с което се цели намаляване на загубите на вода и предотвратяване на големи аварии. Във връзка с необходимостта от цялостна подмяна на разпределителната водопроводна мрежа на гр. Русе в централна градска част, подмяна на довеждащи водопроводи и изграждане на нови водопроводни и канализационни мрежи, дружеството кандидата по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“ с проект „Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от ВиК ООД – Русе“. В края на м. Юли 2019г. се подписа Административен договор за безвъзмездна финансова помощ между Министъра на околната среда и водите, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на ОП „Околна среда 2014-2020“ и Управителя на „ВиК“ ООД, с който се предоставят безвъзмездно 95 873 605лв за обектите включени в проекта. Цялата стойност на проекта възлиза на 131 783 167лв, от които участие на дружеството в размер на 13 947 248лв – осигурени чрез сключен договор за заем с Европейската банка за възстановяване и развитие и 21 962 313лв – ДДС по проекта, 81 492 564лв средства от Кохезионния фонд и 14 381 040лв национално съфинансиране от държавния бюджет .

През годината се вложиха 4 573 685 лв (без ДДС) собствени средства за изпълнение на поетите ангажименти с Договора за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системи и съоръжения и предоставяне на ВиК услуги между дружеството и АВиК – Русе и закупуване на собствени активи. Към края на 2019 г. стойността на незавършени публични обекти възлиза на 1 437 112 лв., а стойността на предадените публични активи е 3 737 825 лв, които са представени в следващата таблица:

РАЙОН	ПДС	ПОС	ОБЩО
БОРОВО	88188.58	120242.74	208431.32
БЯЛА	3717.11	232674.99	236392.1
ВЕТОВО	3586.38	75129.78	78716.16
ДВЕ МОГИЛИ	2093.26	188109.04	190202.3
ИВАНОВО	0	282929.21	282929.21
РУСЕ	1345.87	2436171.1	2437516.97
СЛИВО ПОЛЕ	118513.1	123171.06	241684.16
ЦЕНОВО	9213.36	52740.39	61953.75
ОБЩО:	226657.66	3511168.31	3737825.97

Водоснабдяване и Канализация ООД

Част от обектите са представени в следващата таблица:

№	Наименование на обекта	Стойност, лв. без ДДС	параметри		
			L	D	материал
1	2	3	4	5	6
ВОДОПРОВОДИ					
ПЕР - Русе					
1	ПОДМЯНА НА УЛИЧЕН ВОДОПРОВОД АЦ Ф100 ММ С ПЕВП Ф 110 ММ, L=328М И 12 БР. СВО ПО УЛ. „АНТИМ ПЪРВИ“, ГР. РУСЕ, ОБЩ. РУСЕ	98996.62	328	110	ПЕВП
2	ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД АС Ф100ММ С ПЕВП Ф110 ММ, L=406М И 6 БР. СВО ПО УЛ. „ПАНАЙОТ ХИТОВ“, ГР. РУСЕ, ОБЩ. РУСЕ	117237.22	406	110	ПЕВП
3	РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ВОДОПРОВОД Ф300 ЕТЕРНИТ С ПЕВП Ф315/10 И ЧУГУН Ф300 И ВОДОПРОВОД Ф108 СТОМАНА С ПЕВП Ф160/16 ПО БУЛ. "ТРЕТИ МАРТ", ГР. РУСЕ, ЗПЗ	380084.67	198 515 506	300 315 160	ЧУГУН ПЕВП
4	АВАРИЙНА РЕКОНСТРУКЦИЯ ЗА ВОДОПРОВОД АЦФ200 С ПЕВП Ф225ММ И ВОДОМЕРНА ШАХТА ЗА ЗУП ПО УЛ. "ПОТСДАМ", ГР. РУСЕ - ЕТАП 2	120016.22	222	225	ПЕВП
5	АВАРИЙНА РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ВОДОПРОВОД АЦ Ф200 С ПЕВП Ф225ММ ПО УЛ. "ПОТСДАМ", ГР. РУСЕ - ЕТАП 3	207102.43	550	225	ПЕВП
6	ПОДМЯНА УЛИЧЕН ВОДОПРОВОД Ф150 ЧУГУН С ПЕВП Ф250ММ ПО УЛ. "ДИМИТЪР БАСАРБОВСКИ", ГР. РУСЕ	140788.05	682	250	ПЕВП
7	АВАРИЙНА РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ВОДОПРОВОД АЦ Ф200 С ПЕВП Ф225ММ ПО УЛ. "ПОТСДАМ", ГР. РУСЕ - ЕТАП 4	147999.05	392	225	ПЕВП
8	АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА СТОМАНЕН ВОДОПРОВОД Ф219ММ С ПЕВП Ф160ММ КЪМ КВ. "ДОЛАПИТЕ", ГР. РУСЕ	32212.87	82	160	ПЕВП
		1244437.13	3881		
ПЕР - Иваново					
1	АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД С ПЕВП Ф110/16 ПО УЛ. "ХАН КРУМ" В С. ПИРГОВО, ОБЩ. ИВАНОВО	36495.12	190	110	ПЕВП
2	ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД АЦ Ф80 И Ф60 С ПЕВП Ф90ММ И СВО ПО УЛ. "ЦАРЕВЕЦ", С. ПИРГОВО, ОБЩ. ИВАНОВО	87145.66	370	90	ПЕВП
3	ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД Ф100ММ С ПЕВП Ф110/16 ПО УЛ. "ЦАР КАЛОЯН", УЛ. "ПИРГОС", УЛ. "ХАН АСПАРУХ", УЛ. "ЦАР БОРИС I" И УЛ. "ХАН КРУМ" В С. ПИРГОВО, ОБЩ. ИВАНОВО - АВАНС	31291.19		110	ПЕВП
		154931.91	560		
ПЕР - Щръклево					
1	АВАРИЙНА РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ЕТЕРНИТОВ ВОДОПРОВОД Ф100ММ С ПЕВП Ф160ММ ПО УЛ. „ГЕН. ТОПАЛДЖИКОВ“ И УЛ. „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ В С. БАСАРБОВО, ОБЩ. РУСЕ	58567.21	150 18,90	160 90	ПЕВП
		58567.21	168.90		

Водоснабдяване и Канализация ООД

№	Наименование на обекта	Стойност, лв. без ДДС	параметри		
			L	D	материал
1	2	3	4	5	6
ВОДОПРОВОДИ					
ПЕР - Бяла					
1	ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД Ф150ММ ЧУГУН С ПЕВП Ф160/10 ПО УЛ. "ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ", ГР. БЯЛА, ОБЩ. БЯЛА, ОБЛ. РУСЕ	120294.84	654	160	ПЕВП
2	АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОДИ Ф150ММ ЧУГУН И Ф80ММ ЕТЕРНИТ С ПЕВП Ф90/10 ПО УЛ. "5-ТИ ОКТОМВРИ" В ГР. БЯЛА, ОБЩ. БЯЛА	49711.74	176	90	ПЕВП
3	АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД Ф80ММ - ЕТЕРНИТ С ПЕВП Ф90/10 ПО УЛ. "РАДКО ДИМИТРИЕВ" В ГР. БЯЛА, ОБЩ. БЯЛА	54704.88	195	90	ПЕВП
4	НАПРАВА НА УПРАВЛЯЕМ СОНДАЖ И ПОЛАГАНЕ НА ТРЪБА ПЕВП Ф90ММ ЗА АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА УЛИЧЕН ВОДОПРОВОД С ПРИБЛИЗИТЕЛНА ДЪЛЖИНА 80М ПО УЛ. „ВАСИЛ АПРИЛОВ“, ГР. БЯЛА, ОБЩ. БЯЛА, ОБЛ. РУСЕ	15486.35	92	90	ПЕВП
		24097.81	1117		
ПЕР - Две могили					
1	ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОДИ Ф80ММ С ПЕВП Ф90/10 И Ф125 С ПЕВП Ф140ММ В С. БАНИСКА, ОБЩ. ДВЕ МОГИЛИ	172942.87	852 230 176	90 140 50	ПЕВП
2	ПОДМЯНА НА ВОДОПРОВОД Ф200ММ АЦ С ПЕВП Ф225/10, С L=290М ПО УЛ. "ДРУЖБА" В ГР. ДВЕ МОГИЛИ, ОБЛ. РУСЕ	61673.43	290	225	ПЕВП
3	АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА УЧАСТЪК ОТ ВОДОПРОВОД Ф700 ММ МНТ С PVC-O Ф450/16 В ПОСОКА ОТ ИР 2000 МЗ БАТИН КЪМ ПС ГОРНО АБЛАНОВО	307749.09	513	450/16 450/10	PVC-O ПЕВП
		542365.39	2061		
ПЕР - Сливо поле					
1	АВАРИЙНА ПОДМЯНА НА УЧАСТЪЦИ ОТ ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА ПРЕМИНАВАЩИ ПОД УЛИЧНОТО ПЛАТНО НА УЛ. "РОДИНА" И УЛ. "ХАДЖИ ДИМИТЪР" В С. БОРИСОВО	107999.74	369	110 75	ПЕВП
		107999.74	369		

През годината са осъществени регламентирани работни срещи и са създадени междуведомствени комисии между представители на общините и представители на В и К ООД за извършване на проверки на място и по документи на инвестиционни обекти изградени през 2018 г. За работата на комисиите има изготвени протоколи.

16. ПЛАЩАНИЯ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО

ВиК ООД, гр. Русе, е регистрирано с Решение 3997/1991 г. на Русенски окръжен съд, със съдружници Държавата, представена от Министерство на регионалното развитие и благоустройство, и общините на територията на област Русе. Дейността на Дружеството е регламентирана и контролирана чрез следните по-важни нормативи:

- Закон за водите
- Търговски закон
- Закон за счетоводството
- Закон за корпоративно подоходно облагане
- Закон за данъци върху доходите на физическите лица
- Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационите услуги
- Закон за устройство на територията
- Закон за електронните съобщения
- Закон за данък добавена стойност
- Наредби, правилници и тарифи към законите

В процеса на осъществяване на дейността си Дружеството използва природни ресурси, за които заплаща такси и е контролирано от държавни институции.

През 2019 и 2018 г. Дружеството е платило следните данъци и такси към Държавата и институции на бюджетна издръжка:

организация	вид данък/такса	размер на плащането 2019 г.	размер на плащането 2018 г.
НАП	Данък добавена стойност	2 507 474 лв.	2 538 863 лв.
	ДОД	649 999 лв.	635 721 лв.
	Данъци по ЗКПО	7 938 лв.	7 775 лв.
	наем	107 лв.	860 лв.
	Корпоративен данък	388 908 лв.	291 984 лв.
НОИ	Осигуровки за сметка на работодателя	1 467 728 лв.	1 414 173 лв.
	Осигуровки за сметка на работниците	1 039 820 лв.	1 000 575 лв.
КЕВР	такси регулиране	54 604 лв.	56 314 лв.
Басейнова дирекция	такса водоземане	706 712 лв.	373 165 лв.
	такса заустване	121 764 лв.	57 304 лв.
	такса разрешителни	650 лв.	900 лв.
Общини	данъци по ЗМДТ	54 218 лв.	44 449 лв.
	такси по Наредба 7	5 484 лв.	6 011 лв.
	наем	3 031 лв.	774 лв.
АПИ-ПТР	винетни стикери	25 594 лв.	23 850 лв.
Организации на бюджетна издръжка	разрешителни за инфраструктурни обекти	12 883 лв.	5 434 лв.
	Всичко плащания	7 046 913 лв.	5 433 933 лв.

17. АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

1. Коефициент на обща ликвидност

2019 г.	2018 г.
2.92	1.85

2. Коефициент на абсолютна ликвидност

2019 г.	2018 г.
1.05	0.90

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Общата ликвидност притежава недостатък, че значителна част от оборотния капитал е ангажиран с краткотрайни материални активи.

Коефициентът на абсолютната ликвидност установява способността на Дружеството да покрие краткосрочните задължения с наличните финансови средства. В случая фирмата може да покрие 105% от тях.

3. Рентабилност на приходите от продажби

2019 г.	2018 г.
7.23%	13.89%

4. Рентабилност на собствения капитал

2018 г.	2018 г.
0.12	0.24

Показателите за рентабилност са количествени характеристики за ефективността на приходите от продажби и на собствения капитал. Коефициентите на рентабилност са положителни величини когато финансовият резултат е печалба и показват темповете на възвращаемост на капитала.

5. Коефициент на ефективност на разходите

2019 г.	2018 г.
1.08	1.17

6. Коефициент на ефективност на приходите

2019 г.	2018 г.
0.92	0.86

Показателите за ефективност са количествени характеристики за съотношението между приходите и разходите на предприятието.

7. Коефициент на финансова автономност

2019 г.	2018 г.
3.43	1.80

8. Коефициент на задлъжнялост

2019 г.	2018 г.
0.29	0.56

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансова независимост на предприятието от кредитори.

През 2016 г., съгласно Закона за водите, се извърши отписване на активите, които имат характера на Публична държавна собственост и Публични общинска собственост за сметка на Преоценъчни резерви и Допълнителни резерви. В резултат на отписването на активите, собствения капитал на Дружеството е много малък, поради което показателите за 2017 г. *Рентабилност на собствения капитал*, *Коефициент на финансова автономност*, *Коефициент на задлъжнялост* са с големи отклонения. През 2018 г., в следствие на извършената преценка на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи и реализираната печалба през 2018г. и 2019г., собственият капитал нараства и тези показатели са в нормални граници.

9. Коефициент на събиране на вземанията

2019 г.	2018 г.
0.97	0.97

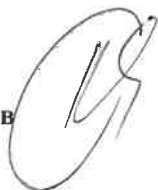
Този коефициент е показател за събиране на вземанията от страна на фирмата. Стойността на коефициента показва високи и трайни резултати в това отношение.

Пет поредни години коефициентът е със стойност над **0.96**, а през 2018 г. и 2019г. се постигна събираемост от 0.97, което е резултат от провежданата политика в Дружеството за събиране на вземанията и своевременното предприемане на необходимите действия от страна на всички служители за достигане на показателя.

В заключение следва да се отбележи, че се работи в посока подобряване качеството на В и К услугите с цел достигане на дългосрочните нива на показателите за качество заложи в Наредбата за дългосрочните нива, условията и реда за формиране на годишните целеви нива на показателите за качество на водоснабдителните и канализационните услуги.

Постигнати са най-важните показатели в БП събираемост (дългосрочно национално ниво за 2021 г. 0.95) и загуби на вода, което е заслуга на целия колектив на фирмата.

УПРАВИТЕЛ:
д-р инж. Сава Савов

25 март 2020

Терминология

АЦ	Азбесто-циментови тръби
БД	Басейнова дирекция
БО	Битови отпадъци
БПК5	Биохимично потребен кислород
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВОБД	Временна организация за безопасност на движението
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДТБО	Депо за твърди битови отпадъци
ЕК	Европейска комисия
ЕМА	Електрически машини и апарати
ЕМО	Енерго-механичен отдел
ЗБУТ	Здравословни и безопасни условия на труд
ЗВ	Закон за водите
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУО	Закон управление на отпадъците
ЗУП	Зона за управление на потреблението
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
КПС	Канализационна помпена станция
КР	Комплексно разрешително
КЕК	Отработена утайка
Ко-генерация	Генериране на електрическа и топлинна енергия
ЛИВ	Лаборатория за изпитване на води
ЛПС	Лични предпазни средства
м ³	Кубически метри
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
ОВ	Отпадъчни води
ОВОС	Оценка за въздействие върху околната среда
ОМ	Отработени масла
ПА	Помпен агрегат
ПБЗ	План за безопасност и здраве
ПЕВП	Полиетилен висока плътност (PEHD)
ПЕР	Производствено експлоатационен район

Водоснабдяване и Канализация ООД

ПНМ	Пред населени места
ППР	Профилактика и планов ремонт
ПС	Помпена станция
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПТО	Производствено технически отдел
ПУСО	План за управление на строителните отпадъци
ПХ	Пожарен хидрант
РДП	Районен диспечерски пункт
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РМР	Ремонтно-механична работилница
РШ	Ревизионна шахта
СВ	Сухо вещество в утайките
СВО	Сградно водопроводно отклонение
СК	Спирателен кран
СКАДА	Система за контрол, визуализация и събиране на данни
СКО	Сградно канализационно отклонение
СОЗ	Санитарно охранителна зона
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТЕР	Технически експлоатационен район
ТК	Тръбен кладенец
ТСК	Тротоарен спирателен кран
ХПК	Химично потребен кислород
ШК	Шахтов кладенец
FeCl ₃	Железен трихлорид
kg/d	Килограми за денонощие
kg/y	Килограми за година
l/y	Литри за година
m ³ /d	Метри кубически за денонощие
mg/l	Милиграма на литър
t/y	Тонове на година
UPS	устройство, осигуряващо захранване с електрически ток в случай, че има неизправност в електрическата мрежа

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До
Съдружниците на
Водоснабдяване и Канализация ООД
град Русе

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

1. Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Водоснабдяване и Канализация ООД („Дружеството“), който включва отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 година, отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчет за промените в капитала и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.
2. По наше мнение финансовият отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2019 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

3. Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

4. Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период.

Ние определихме, че няма ключови одиторски въпроси, които да комуникираме в нашия доклад.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

5. Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение .

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

6. Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

7. Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит.

Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

8. В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

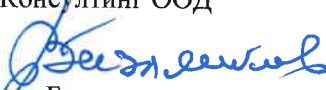
- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100 „н“, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

9. Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Анда Консултинг ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 година на Водоснабдяване и канализация ООД от общото събрание на съдружниците, проведено на 12 април 2019 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2019 представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

Анда Консултинг ООД

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител

25 март 2020 година
гр. София

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ
31 ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА**

Водоснабдяване и Канализация ООД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2019 година

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	31 декември 2019	31 декември 2018
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	4	9,987	10,450
Нематериални активи	5	2,600	2,882
Предплатени разходи	6	9	11
Общо нетекущи активи		12,596	13,343
Текущи активи			
Материални запаси	8	1,393	1,376
Търговски и други вземания	9	2,460	2,131
Корпоративен данък за възстановяване	25	9	-
Парични средства	10	2,161	3,331
Общо текущи активи		6,023	6,838
Общо активи		18,619	20,181
КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал			
Основен капитал	11	402	402
Резерви	12	12,483	9,884
Натрупани печалби		1,532	2,675
Общо капитал		14,417	12,961
Нетекущи пасиви			
Задължения по заеми	14	668	2,002
Отсрочени данъчни пасиви	7	845	917
Дългосрочни задължения към персонала	15	628	601
Общо нетекущи пасиви		2,141	3,520
Текущи пасиви			
Задължения по заеми	14	667	1,335
Търговски и други задължения	16	1,394	2,228
Задължения за корпоративен данък	25	-	137
Общо текущи пасиви		2,061	3,700
Общо пасиви		4,202	7,220
Общо капитал и пасиви		18,619	20,181

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2020 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Гая Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД
25 март 2020 година, София

(Пояснителните приложения от 44 до 95 страница са неразделна част от този финансов отчет)

**ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2019**

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Прил. №	Година, приключваща на 31 декември 2019	Година, приключваща на 31 декември 2018
Приходи от продажби	17	23,333	22,413
Други приходи	18	179	215
Общо приходи		23,512	22,628
Разходи по икономически елементи			
Разходи за материали	19	(5,524)	(5,415)
Разходи за външни услуги	20	(5,830)	(3,855)
Разходи за амортизации	4, 5	(1,110)	(1,010)
Разходи за персонала	21	(8,727)	(8,440)
Разходи за обезценка	22	(69)	(273)
Други оперативни разходи	23	(440)	(381)
Общо разходи по икономически елементи		(21,700)	(19,374)
Финансови разходи	24	(102)	(140)
Печалба преди облагане с данъци		1,710	3,114
Разход за данък	25	(178)	(298)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		1,532	2,816
Друг всеобхватен доход:			
<i>Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата и загубата, в т.ч.:</i>		(76)	10,249
Преоценки на имоти, машини и съоръжения		-	11,391
Преоценки на задължение по план за дефинирани доходи при пенсиониране		(84)	(4)
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти		8	(1,138)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА		1,456	13,065

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2020 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Гая Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД
25 март 2020 година, гр. София

(Пояснителните приложения от 44 до 95 страница са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, приключваща на 31 декември 2019

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Основен капитал	Общи резерви	Преоценъчен резерв	Резерв от преоценка на задължения по план за дефинирани доходи	Натрупани печалби	Общо
Салдо към 31 декември 2017	402	(3,350)	2,367	(42)	660	37
Промяна в счетоводните политики - МСФО 9	-	-	-	-	(141)	(141)
Салдо към 1 януари 2018 преизчислено	402	(3,350)	2,367	(42)	519	(104)
Печалба за периода	-	-	-	-	2,816	2,816
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	10,252	(3)	-	10,249
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	10,252	(3)	2,816	13,065
Разпределение на печалбата	-	660	-	-	(660)	-
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	85	(85)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018	402	(2,605)	12,534	(45)	2,675	12,961
Печалба за периода	-	-	-	-	1,532	1,532
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	(76)	-	(76)
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	-	(76)	1,532	1,456
Разпределение на печалбата	-	2,675	-	-	(2,675)	-
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	96	(96)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2019	402	166	12,438	(121)	1,532	14,417

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2020 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Галия Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД
25 март 2020 година, гр. София

(Пояснителните приложения от 44 до 95 страница са неразделна част от този финансов отчет)

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2019

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Година, приключваща на 31 декември 2019	Година, приключваща на 31 декември 2018
Парични потоци от оперативната дейност		
Постъпления от клиенти и други дебитори	28,212	27,079
Плащания на доставчици и други кредитори	(9,949)	(8,882)
Плащания, свързани с трудови възнаграждения	(8,863)	(8,572)
Платен корпоративен данък	(388)	(292)
Платени други данъци	(3,502)	(3,117)
Нетни парични потоци, получени от оперативната дейност	5,510	6,216
Парични потоци от инвестиционната дейност		
Покупка на нетекущи активи	(343)	(731)
Друга инвестиционна дейност	(4,243)	(2,935)
Нетни парични потоци, използвани за инвестиционната дейност	(4,586)	(3,666)
Парични потоци от финансовата дейност		
Платени заеми	(2,002)	(1,335)
Платени лихви	(70)	(106)
Платени банкови такси и комисионни	(22)	(24)
Нетни парични потоци, използвани за финансовата дейност	(2,094)	(1,465)
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства през периода	(1,170)	1,085
Парични средства в началото на периода	3,331	2,246
Парични средства в края на периода (прил. 10)	2,161	3,331

Този финансов отчет е одобрен от името на Водоснабдяване и Канализация ООД на 25 март 2020 година от:

д-р инж. Сава Иванов Савов
Управител

Галя Тодорова Влаева
Съставител

Димитър Базлянков
Регистриран одитор
Управител
Анда Консултинг ООД

25 март 2020 година
София

(Пояснителните приложения от 44 до 95 страница са неразделна част от този финансов отчет)

***ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019***

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019**

1. Учредяване и регистрация. Правен статут и законова рамка.

“Водоснабдяване и канализация” ООД гр. Русе (Дружеството) е регистрирано в Русенски окръжен съд по фирмено дело № 3997 от 1991 и вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 827184123 със седалище и адрес на регистрация в град Русе 7000, ул. „Добруджа” № 6. Към 31 декември 2019 година съдружници в Дружеството са Министерство на регионалното развитие и благоустройството и осем общини (виж и приложение 11). Дружеството е с предмет на дейност водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, поддържане и използване на водно стопански системи или отделни водохранилища, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията.

Дейността на Дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на Закона за водите. Дружеството притежава разрешително за водоползване за питейно и битово водоснабдяване за общините Русе, Борово, Бяла, Ветово, Две Могили, Иваново, Сливно поле и Ценово, издадено от Министерството на околната среда и водите (МОСВ).

За правото на водоползване Дружеството заплаща такса, размерът на която е определена на база Тарифата на таксите за правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект. тарифата е приета с Постановление на Министерския съвет от 2011 година.

През месец декември 2015 година, Ръководството на Дружеството е сключило Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с Асоциацията по ВиК (АВиК) на обособената територия, на която оперира Дружеството. Считано от 1 януари 2016 година, съгласно условията на договора, със срок 15 години, задължителното ниво на инвестиции, които Дружеството следва да направи за целия срок на договора, е в размер на 38,432 хил. лв.

Настоящият годишен финансов отчет е одобрен от Ръководството на Дружеството за издаване на 25 март 2020 година.

2. База за изготвяне на финансовия отчет и счетоводни принципи.

2.1. Приложима обща рамка за финансови отчети

Дружеството води текущото си счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското търговско и счетоводно законодателство. Съгласно Закона за счетоводството (ЗСч), Международните счетоводни стандарти (МСС), приети за приложение от Комисията на Европейския съюз са задължителни за прилагане от финансовите институции и дружествата, регистрирани на фондовата борса, както и за всички предприятия, които съгласно изискванията на ЗСч са определени като Предприятия от обществен интерес (ПОИ). Дружеството отговаря на критериите за ПОИ.

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети за приложение от Комисията на Европейския съюз (Комисията).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

Към 31 декември 2019 година МСФО включват МСФО, МСС, Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО). СМСС преиздава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след формалното одобряване от Комисията, са валидни за годината, за която са издадени. Ръководството на Дружеството се е съобразило с всички тези счетоводни стандарти и разяснения към тях, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

Настоящият финансов отчет е изготвен с общо предназначение и осигурява информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2019 година, и представлява финансов отчет, изготвянето на който се изисква, съгласно счетоводното и данъчното законодателство на Република България.

2.2.1. Промени в МСФО

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период

Посочените по-долу промени в стандарти и разяснения, са приети от Комисията на Европейския съюз и влизат в сила през 2019 година:

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Ефект върху финансовия отчет на Дружеството</i>
МСФО 16, издаден на 13 януари 2016, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Лизинги, стандартът отменя напълно МСС 17	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
Промени в МСФО 9, издадени на 12 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Особености при авансови плащания с отрицателна компенсация	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
Промени в МСС 28, издадени на 12 октомври 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
Подобрения на МСФО (2015-2017), издадени на 12 декември 2017, приложими за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Подобрения на МСФО 3 Бизнес комбинации, МСФО 11 Съвместни предприятия, МСС 12 Данъци върху дохода и МСС 23 Разходи по заеми	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
Промени в МСС 19, издадени на 7 февруари 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Изменение в план, свиване или уреждане	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството
КРМСФО 23 разяснения, издадени на 7 юни 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019	Несигурност при данъчното третиране на дохода	Не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

По-съществените промени са, както следва:

МСФО 16 Лизинги

През текущата година Дружеството е приложило МСФО 16 Лизинг (издаден от СМСС през януари 2016 година), в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 година.

МСФО 16 въвежда нови или изменени изисквания относно счетоводното третиране на лизингите. Той въвежда значителни промени в счетоводното отчитане на лизингите, като премахва разграничението между оперативен и финансов лизинг и изисква признаване на актив с право на ползване и свързан пасив в началото на всеки лизингов договор, с изключение на договорите за краткосрочен лизинг и лизинговите договори за активи с ниска стойност, когато се приемат такива изключения за признаване. За разлика от счетоводното третиране при лизингополучателя, изискванията за счетоводното отчитане на лизингодателя остават до голяма степен непроменени. Въздействието от приемането на МСФО 16 върху финансовия отчет на Дружеството, е описано по-долу.

Дружеството е приложило МСФО 16 ретроспективно с кумулативния ефект от първоначалното прилагане на стандарта, признат към датата на първоначалното прилагане („Ретроспективен кумулативен подход“), като:

- Дружеството признава натрупания ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 като корекция на началното салдо на неразпределената печалба към датата на първоначалното прилагане;
- Не се преизчисляват на сравнителните данни, които продължават да бъдат представяни съгласно МСС 17 и КРМСФО 4.

Въздействие на новата дефиниция за лизингов договор

Дружеството използва практическата целесъобразна мярка при прехода към МСФО 16, да не прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, т.е. дефиницията за лизинг в съответствие с МСС 17 и КРМСФО 4 ще продължи да се прилага за тези договори за лизинг, сключени или променени преди 1 януари 2019 година.

Промяната в дефиницията за лизинг се отнася главно до концепцията за контрол. МСФО 16 определя кога даден договор съдържа лизинг въз основа на това дали клиентът има правото на контрол върху използването на определен актив за период от време в срещу заплащане, което е се различава от критерия „рискове и ползи“, залегнал в МСС 17 и КРМСФО 4.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

МСФО 16 Лизинги (продължение)

Дружеството прилага дефиницията за лизинг и съответните насоки, посочени в МСФО 16, за всички договори за лизинг, сключени или променени на или след 1 януари 2019 година (независимо дали е лизингодател или лизингополучател по лизинговия договор). При подготовката за първоначалното прилагане на МСФО 16, Дружеството е извършило анализ, който показва, че новата дефиниция в МСФО 16 няма да промени съществено обхвата на договорите, които отговарят на определението за лизинг за Дружеството.

Въздействие върху счетоводното отчитане на лизингополучателя

i) Предишни оперативни лизинги

МСФО 16 променя начина, по който Дружеството отчита лизингови договори, класифицирани преди това като оперативен лизинг съгласно МСС 17, които са били признавани в отчета за финансовото състояние.

Прилагайки МСФО 16, за всички лизингови договори (освен посоченото по-долу), Дружеството:

- Признава активи с право на ползване и лизингови задължения в отчета за финансовото състояние, първоначално оценени по настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания, като активите с право на ползване са коригирани със сумата на всички авансово платени или начислени лизингови плащания в съответствие с МСФО 16: В8 (б)(ii);
- Признава амортизация на активи с право на ползване и лихви по лизингови задължения като разход в отчета за всеобхватния доход;
- Представя общата сума на изплатените парични средства отделно като главница (представена в паричните потоци от финансова дейност) и лихва (представена в паричните потоци от финансова дейност) в отчета за паричните потоци.

Стимулите по лизинга (напр. период без плащане на наем) се признават като част от стойността на активите с право на ползване и лизинговите задължения, като се има предвид, че съгласно МСС 17, те водят до признаване на лизингов стимул, амортизиран като намаление на разходите за наем на линейна база.

Съгласно МСФО 16, активите с право на ползване се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36.

За краткосрочни лизингови договори (срок на лизинга от 12 месеца или по-малко), Дружеството е избрало да признае лизингови разходи на линейна база, както е позволено от МСФО 16. Този разход се представя в статия „Други разходи” в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

МСФО 16 Лизинги (продължение)

Дружеството използва следните практически целесъобразни мерки, прилагайки ретроспективния кумулативен подход към лизинги, класифицирани преди това, като оперативен лизинг при прилагане на МСС 17.

- Дружеството е приложило един дисконтов процент към портфолио от лизинги със сравнително сходни характеристики;
- Дружеството коригира актива с право на ползване на датата на първоначалното прилагане със сумата на всички провизии за обременяващи лизингови договори, признати съгласно МСС 37 в отчета за финансовото състояние, непосредствено преди датата на първоначално прилагане, като алтернатива на прегледа за обезценка;
- Дружеството е избрало да не признава активи с право на ползване и лизингови задължения по лизингови договори, за които срокът на лизинга приключва в рамките на 12 месеца от датата на първоначалното прилагане;
- Дружеството е изключило първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване, към датата на първоначалното прилагане;
- Дружеството използва своя минал опит при определяне на срока на лизинга, когато договърът съдържа опции за удължаване или прекратяване на лизинга.

(ii) Предишни финансови лизинги

За лизингови договори, класифицирани като финансов лизинг съгласно МСС 17, преносната стойност на активите и задълженията по финансов лизинг, оценени съгласно МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане, се рекласифицират като активи с право на ползване и лизингови задължения без никакви корекции, освен в случаите, когато Дружеството е избрало да приложи изключението да не признава лизинги с ниска стойност.

Активът с право на ползване и лизинговото задължение се отчитат, прилагайки МСФО 16 от 1 януари 2019 година.

Въздействие върху счетоводното отчитане на лизингодателя

МСФО 16 не променя съществено начина, по който лизингодателят отчита лизинговите договори. Съгласно МСФО 16, лизингодателят продължава да класифицира лизинговите договори като финансов или оперативен лизинг и отчита тези два вида лизинги по различен начин.

МСФО 16 обаче, променя и разширява изискванията се оповестявания, по-специално по отношение на това, как лизингодателят управлява рисковете свързани с правата запазени от него по отношение на основните активи отдадени под наем.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

МСФО 16 Лизинги (продължение)

Съгласно МСФО 16, междинен лизингодател отчита основния лизинг и подлизинга като два отделни договора. Междинният лизингодател е длъжен да класифицира подлизинга като финансов или оперативен лизинг, като се позовава на актива с право на ползване, произтичащ от основния лизинг (а не чрез позоваване на основния актив, както беше съгласно МСС 17).

Финансово въздействие от първоначалното прилагане на МСФО 16

Прилагането на тези изменения не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като сключените лизингови договори като лизингополучател са краткосрочни и Дружеството няма сключени договори за лизинг като лизингодател.

МСФО 9 (промени) Особенности при авансови плащания с отрицателна компенсация

Дружеството прилага промените на МСФО 9 за първи път през текущата година. Промените в МСФО 9 поясняват, че за нуждите на оценката доколко авансовите плащания отговарят на условията за плащания единствено по главница и лихва, страната упражняваща опцията може да плати или да получи приемлива компенсация за авансовото плащане независимо от основанията му, т.е. финансовите активи с опции за авансови плащания с отрицателна компенсация не следва да се класифицират автоматично като плащания единствено по главница и лихва.

Прилагането на тези изменения не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството няма особености при авансови плащания с отрицателна компенсация.

МСС 28 (промени) Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия

Дружеството прилага промените на МСС 28 за първи път през текущата година. Промяната изяснява, че МСФО 9, включително неговите изисквания за обезценка, се прилага за други финансови инструменти в асоциирано или съвместно предприятие, по отношение на което методът на собствения капитал не се прилага. Те включват дългосрочни участия, които по същество представляват част от нетната инвестиция на предприятието в асоциирано или съвместно предприятие. Дружеството прилага МСФО 9 към такива дългосрочни участия, преди да приложи МСС 28. При прилагането на МСФО 9 Дружеството не взема предвид корекции в преносната стойност на дългосрочните участия, изисквани от МСС 28 (т.е. корекции на преносната стойност на дългосрочни участия, произтичащи от разпределението на загуби на предприятието, в което е инвестирано, или оценка на обезценка в съответствие с МСС 28).

Приложението на промените няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството няма дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2015–2017. Подобрения на МСФО 3 Бизнес комбинации, МСФО 11 Съвместни предприятия, МСС 12 Данъци върху дохода и МСС 23 Разходи по заеми.

Дружеството прилага измененията, включени в *Годишните подобрения на МСФО, цикъл 2015–2017*, за първи път през текущата година. Годишните подобрения включват изменения на четири стандарта:

МСС 12 Данъци върху дохода

Измененията поясняват, че Дружеството следва да признава данъците върху дивидентите, в печалбата или загубата, другия всеобхватен доход или собствен капитал според това, къде Дружеството първоначално е признало транзакциите, които са генерирани разпределена печалба, независимо дали се прилагат различни данъчни ставки за разпределената и неразпределената печалба.

МСС 23 Разходи по заеми

Измененията поясняват, че ако конкретен заем не е погасен, след като свързаният с него актив е готов за използване по предназначение или продажба, при изчисляване на процента на капитализация по общи заеми този заем се включва в средствата, които предприятието заема общо.

МСФО 3 Бизнес комбинации

Измененията поясняват, че когато Дружеството получи контрол върху бизнес, който е съвместна операция, Дружеството прилага изискванията за бизнес комбинация, постигната на етапи, включително преоценяване на предишното си участие от съвместната операция по справедлива стойност. Предишното участие, което трябва да бъде преоценено, включва всички непризнати активи, пасиви и репутация, свързани със съвместната операция.

МСФО 11 Съвместни предприятия

Измененията поясняват, че когато страна, която няма съвместен контрол, участвайки в съвместна операция, която е бизнес, получава съвместен контрол върху подобна съвместна операция, Дружеството не преоценява предишното си участие в съвместната операция.

Приложението на измененията няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2015–2017. Подобрения на МСФО 3 Бизнес комбинации, МСФО 11 Съвместни предприятия, МСС 12 Данъци върху дохода и МСС 23 Разходи по заеми. (продължение)

Промени в МСС 19 Изменение в план за дефинирани доходи, свиване или уреждане

Дружеството прилага измененията на МСС 19 за първи път през текущата година. Измененията поясняват, че разходите за минал трудов стаж (или печалбата/загубата при уреждане) се изчисляват чрез оценка на задължението (актива) за дефинирани доходи, като се използват актуализирани предположения и чрез сравняване на предлаганите доходи и активите на плана преди и след изменението на плана (или свиване или уреждане), но като не взема под внимание ефекта от тавана на активите (който може да възникне, когато има излишък в плана за дефинирани доходи). МСС 19 вече уточнява, че промяната в ефекта от тавана на активите, която може да бъде резултат от изменението на плана (или съкращение или уреждане), се определя на втора стъпка и се признава по обичайния начин в другия всеобхватен доход.

Параграфите, които се отнасят до оценката на разходите за текущ трудов стаж и нетната лихва върху нетния пасив (актив) по дефинирани доходи, също са изменени. Изисква се Дружеството да използва актуализираните предположения от тази преоценка за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за остатъка от отчетния период след промяната в плана. По отношение на нетната лихва, измененията поясняват, че за периода след изменението на плана, нетната лихва се изчислява чрез умножение на нетния пасив (актив) за дефинирани доходи, както е преоценен съгласно МСС 19:99, с дисконтовия процент, използван при преоценката (като взема предвид ефектът от вноските и изплащанията на доходи върху нетния пасив (актив) за дефинирани доходи).

Приложението на измененията няма ефект върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като Дружеството няма пасив (актив) за дефинирани доходи, с изключение на задължението към персонала при пенсиониране (виж бележки 3.10 и 15).

КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода

Дружеството прилага КРМСФО 23 за първи път през текущата година. КРМСФО 23 разяснява как да бъде определено счетоводното данъчно задължение, когато съществува несигурност относно тълкуването на разпоредбите за определяне на данъка върху доходите.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.1. Стандарти и разяснения, в сила през текущия отчетен период (продължение)

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2015–2017. Подобрения на МСФО 3 Бизнес комбинации, МСФО 11 Съвместни предприятия, МСС 12 Данъци върху дохода и МСС 23 Разходи по заеми. (продължение)

КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода (продължение)

Разяснението изисква Дружеството да:

- определи доколко несигурните данъчни позиции са оценени поотделно или общо; и
- оцени доколко е вероятно, че данъчните власти ще приемат ползваното тълкувание на несигурната данъчна позиция, или предложеното такова от предприятието при подаване на данъчната му декларация:
 - (i) ако да, Дружеството следва да определи данъчното си задължение съгласно използваното или планираното за използване третиране при подаване на данъчната декларация;
 - (ii) ако не, Дружеството следва да отрази ефекта от несигурността при определянето на данъчното задължение, използвайки или най-вероятната сума, или метода на очакваната стойност.

2.2.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, приети от Комисията на Европейския съюз, но не влезли в сила

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Дата на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
Промени в МСС 1 и МСС 8, издадени на 31 октомври 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020	Дефиниция за същественост	6 декември 2019
Промени в МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7, издадени на 26 септември, 2019, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020	Реформа на базовия лихвен процент	16 януари 2020
Промени в Концептуалната рамка на МСФО, издадени на 29 март 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020	Промени в Концептуалната рамка на МСФО	10 декември 2019

Дружеството не е приложило по-рано горепосочените нови и подобрени стандарти, които са приети от ЕС, но не са влезли в сила.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, приети от Комисията на Европейския съюз, но не влезли в сила (продължение)

Промени на МСС 1 и МСС 8 Дефиниция за същественост

Промените имат за цел да направят дефиницията за същественост в МСС 1 по-лесна за разбиране и не целят да променят основната концепция за същественост в МСФО. Концепцията за „прикриване” на съществена информация с несъществена информация е включена като част от новото определение.

Прагът за същественост, влияещ на потребителите, е променен от „може да повлияе” на „може разумно да се очаква да повлияе”.

Дефиницията за същественост в МСС 8 е заменена с позоваване на дефиницията за същественост в МСС 1. В допълнение, СМСС промени други стандарти и концептуалната рамка, които съдържат определение за същественост или се отнасят до термина „за същественост”, за да се гарантира съответствие.

Промените се прилагат проспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 година, като е разрешено по-ранно прилагане.

Промени на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7

Измененията променят специфичните изисквания за отчитане на хеджирането, така че предприятията да прилагат тези изисквания за отчитане на хеджиране, като приемат, че базовия лихвен процент не е променен в резултат на реформата на базовия лихвен процент. Промените задължително ще се прилагат за всички хеджиращи взаимоотношения, които са пряко засегнати от реформата на базовия лихвен процент.

Измененията нямат за цел да предоставят облекчение от други последици, произтичащи от реформата на базовия лихвен процент. Ако дадено хеджиращо взаимоотношение вече не отговаря на изискванията за отчитане на хеджиране по причини, различни от посочените в изменените стандарти, то все още се изисква прекратяване на счетоводното отчитане на хеджирането.

Измененията се прилагат със задна дата за онези хеджиращи взаимоотношения, които са съществували в началото на отчетния период, в който предприятието прилага за първи път измененията или са били посочени след това, както и за печалбата или загубата, призната в друг всеобхватен доход, съществуваща в началото на отчетния период, в който предприятието прилага за първи път измененията.

Измененията включват освобождаване от ретроспективната оценка на ефективността на хеджирането (правилото „80–125%”) при прилагане на МСС 39, освобождаване от изискването за отделно идентифициране за макро хеджове, включване на някои хеджирания на чуждестранна валута в обхвата на измененията и промени в изискванията за оповестяване.

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 година, като е разрешено по-ранно прилагане.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.2. База за изготвяне на годишния финансов отчет (продължение)

2.2.1. Промени в МСФО (продължение)

2.2.1.2. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, приети от Комисията на Европейския съюз, но не влезли в сила (продължение)

Изменения на препратките към концептуалната рамка в МСФО

Заедно с преработената концептуална рамка, която влезе в сила след публикуването на 29 март 2018 година, СМСС издаде и Изменения на препратките към концептуалната рамка в МСФО. Документът съдържа изменения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, МСФО 22 и ПКР 32.

Въпреки това не всички изменения актуализират изявленията по отношение на препратки и позовавания от рамката, така че да се сочат към ревизираната концептуална рамка. Някои изявления се актуализират само, за да посочат към коя версия на рамката се позовават (концептуалната рамка на КМСС, приета от СМСС през 2001 година, концептуалната рамка на СМСС от 2010 година или новата ревизирана рамка от 2018 година) или за да се посочи, че дефинициите в стандарта не са актуализирани с новите определения, разработени в ревизираната концептуална рамка.

Измененията, доколкото те са действителни актуализации, влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 година, като по-ранното прилагане е разрешено.

2.2.1.3. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, предстоящи за приемане от Комисията на Европейския съюз

<i>Стандарт или разяснение, дата на ревизиране и влизане в сила</i>	<i>Име на стандарта или разяснението</i>	<i>Статус на приемане от Комисията на Европейския съюз</i>
Промени в МСФО 3, издадени на 22 октомври 2018, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари, 2020	Бизнес комбинации	Предложен за приемане от Комисията, очаква се да бъде приет през първото тримесечие на 2020 година
МСФО 17, издаден на 18 май 2017, в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2021	Застрахователни договори	Предложен за приемане от Комисията, предстои да бъде определена датата на влизане в сила

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2019 (продължение)

2.3. Счетоводни принципи

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с основните счетоводни предположения за текущо начисляване и за действащо предприятие. Оценката на активите и пасивите и измерването на приходите и разходите е осъществено при спазване на принципа на историческата цена.

Този принцип е модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и/или пасиви до тяхната справедлива стойност към 31 декември на текущата и на предходната година, както това е посочено на съответните места по-нататък.

2.4. Функционална валута и валута на представяне на финансовите отчети

Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно търговско дружество функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за него.

Дружеството води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България – български лев. Това е валутата, възприета като официална, в основната икономическа среда, в която Дружеството оперира. От 1 януари 1999 година българският лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро.

Валутата на представяне в настоящия финансов отчети също е българският лев. Ако на съответното място не е посочено друго, финансовият отчет е изготвен и представен в хиляди лева.

2.5. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централният курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждане на валутните парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от този, по който първоначално са били признати, се отчитат в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2019 и 2018 години са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

2.6. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСС изисква от Ръководството на Дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на финансовите отчети, с цел определяне стойността на някои активи, пасиви, приходи и разходи. Те се извършват въз основа на най-добрата преценка на Ръководството, базирана на историческия опит и анализ на всички фактори, оказващи влияние при дадените обстоятелства към датата на изготвяне на финансовите отчети. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)

2.7. Сравнителни данни

Съгласно счетоводното законодателство, финансовата година приключва към 31 декември и предприятията са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година. При необходимост някои от статиите в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричния поток, представени във финансовия отчет за 2018 година, които са сравнителни данни, в настоящия отчет са рекласифицирани с цел да се получи по-добра съпоставимост с данните за 2019 година.

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове

Финансовите инструменти на Дружеството към 31 декември 2019 и 2018, класифицирани в категориите, дефинирани съответно от МСФО 9 „Финансови инструменти“ и от МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“, са както следва:

	Категория	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2018 хил. лв.
<i>Финансови активи</i>			
Търговски и други вземания, нетно (Приложение 9)	Финансови активи по амортизирана стойност	2,389	2,076
Парични средства (Приложение 10)	Финансови активи по амортизирана стойност	2,161	3,331
Общо		4,550	5,407
<i>Финансови пасиви</i>			
	Категория	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2018 хил. лв.
Задължения по заеми (Приложение 14)	Финансови пасиви по амортизирана стойност	1,335	3,337
Търговски и други задължения (Приложение 16)	Финансови пасиви по амортизирана стойност	274	751
Общо		1,609	4,088

Фактори на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск.

2.8.1. Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск, поради това, че има задължения по кредити, които са деноминирани в чуждестранна валута. Основните сделки, осъществявани от Дружеството са деноминирани в български лева и в евро. Българският лев е привързан към еврото (виж приложение 2.5), поради което Дружеството не е изложено на съществени валутни рискове при осъществяване на сделки в евро. По тази причина, Дружеството не използва специални финансови инструменти за хеджиране на този риск.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове (продължение)

2.8.2. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява риска от колебание в размера на задълженията по заемите на Дружеството, дължащо се на изменението на пазарните лихвени проценти.

Дружеството е изложено на риск на паричния поток, тъй като част от получените заеми са с променлив лихвен процент, договорен като базисна лихва (EURIBOR), завишена с определена надбавка. През 2019 и 2018 година заемите с променливи лихвени проценти са деноминирани в евро.

Дружеството извършва постоянен мониторинг и анализ на основните си лихвени експозиции като разработва различни сценарии за оптимизиране.

Към датата на настоящия финансов отчет профилът на лихвените финансови инструменти е представен на съответните места, касаещи финансовия инструмент.

В случай, че през 2019 година лихвените нива по заема, биха били с 1 % по-високи/(по-ниски), при равни други условия, финансовият резултат след данъци на Дружеството би бил с 20 хил. лв. по-нисък/(по-висок) (2018 година: 35 хил. лв.).

2.8.3. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Дружеството е изложено на кредитен риск, тъй като има значителна експозиция на вземания от клиенти по осъществявани продажби.

Съгласно приложимата нормативна база Дружеството има задължение да осигури снабдяването с вода и в случаи на невъзможност за плащане от страна на неговите клиенти, поради което е налице съсредоточаване на значителен кредитен риск. Политиката на Дружеството в тази област е свързана с разработване на различни продукти, свързани с подобряване събираемостта на вземанията, както и предприемане на действия за завеждане на съдебни дела срещу некоректни клиенти.

Преносната стойност на финансовите активи, нетно от загубите от обезценки, представя в максимална степен кредитния риск, на който Дружеството е изложено.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове (продължение)

2.8.3. Кредитен риск (продължение)

ОКЗ за целия срок на вземания по продажби е, както следва:

31.12.2019	Текущи	Просрочени						
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	над 360 дни
Процент на обезценка	0.67%	3.40%	12.69%	25.12%	37.94%	50.87%	62.16%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	453	155	198	100	67	54	34	344
Провизия за обезценка	3	5	25	25	26	28	21	344

31.12.2018	Текущи	Просрочени						
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	над 360 дни
Процент на обезценка	0.78%	3.90%	13.26%	23.93%	36.80%	50.57%	63.26%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	372	177	207	107	68	48	46	329
Провизия за обезценка	3	7	27	26	25	24	29	329

2.8.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Ръководството на Дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност и погасяване на задълженията на Дружеството в договорените с доставчиците и другите му кредитори срокове.

По-долу са представени договорните падежи на финансовите пасиви, включително очаквани плащания на лихви:

31.12.2019	Преносна стойност	Договорни парични потоци	До 12 месеца	Над 12 месеца
<i>хил. лв.</i>				
Задължения по заеми (Приложение 14)	1,335	(1,369)	(696)	(673)
Търговски и други задължения (Приложение 16)	274	(274)	(274)	-
Общо	1,609	(1,643)	(970)	(673)

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

2.8. Финансови инструменти и управление на финансовите рискове (продължение)

2.8.4. Ликвиден риск (продължение)

31.12.2018 <i>хил. лв.</i>	Преносна стойност	Договорни парични потоци	До 12 месеца	Над 12 месеца
Задължения по заеми (Приложение 14)	3,337	(3,538)	(1,400)	(2,138)
Търговски и други задължения (Приложение 16)	751	(751)	(751)	-
Общо	4,088	(4,289)	(2,151)	(2,138)

2.8.5. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с възможни промени в пазарните цени на услугите, които Дружеството предоставя.

Цените на водоснабдителни и канализационни услуги и на услугите за пречистване на отпадни води се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране, която е независим специализиран държавен орган, който осъществява регулирането на водоснабдителните и канализационните услуги в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

2.8.6. Определяне на справедливите стойности

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката, независимо от това дали тази цена е пряко наблюдавана или изчислена чрез използване на друга техника за оценка. При определянето на справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството се съобразява с характеристиките на този актив или пасив, ако пазарните участници биха имали предвид тези характеристики при оценяването на актива или пасива към датата на оценяване.

В допълнение, за целите на финансовото отчитане, оценките по справедлива стойност са категоризирани в нива в зависимост от степента, в която входящите данни за оценка на справедливата стойност са наблюдаеми и значимостта на факторите за оценяването на справедливата стойност в нейната цялост, както следва:

- Ниво 1 – входящите данни са котираны цени (некоригирани) на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – входящите данни са различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение;
- Ниво 3 – входящите данни са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив.

Активите и пасивите, чиито справедливи стойности са оповестени в приложенията по-долу, са класифицирани в Ниво 3. През отчетния период Дружеството не е извършило прехвърляне на финансови инструменти между отделните нива на йерархията на справедливите стойности.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет

3.1. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват при първоначалното им признаване по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка. Дружеството е приело счетоводна политика да капитализира извършените разходи за придобиване на активи, когато тези разходи превишават 700 лева.

След първоначалното им признаване имотите, машините и съоръженията се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката, намалена с размера на начислената амортизация и евентуално последвалата загуба от обезценка. Оценка се извършват от лицензирани оценители достатъчно често, така че преносната стойност на активите да не се различава съществено от тази, която би била определена като справедливата им стойност към края на всеки отчетен период.

Увеличенията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се отчитат директно в капитала като увеличение на преоценъчния резерв. Намаленията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се признават за разходи или се отчитат директно в капитала за сметка на преоценъчния резерв дотолкова, доколкото намалението вследствие на преоценката не превишава размера на преоценъчния резерв за същите тези активи. Натрупаната амортизация на преоценените активи към датата на преоценката се отписва за сметка на брутната преносна стойност на активите.

При последващо отписване на преоценени активи съответстващият им преоценъчен резерв се прехвърля директно към неразпределената печалба, нетно от съответния отсрочен данък.

Към края на всеки отчетен период Ръководството на Дружеството анализира преносната стойност на имотите, машините и съоръженията, за които не са били изготвяни оценки от лицензиран оценител и преценява наличието на индикации за евентуалната им обезценка.

Последващи разходи, включително извършени за замяна на компонент от актива, се капитализират в стойността на актива, само ако отговарят на критериите за признаване на нетекущ актив. Преносната стойност на заменените компоненти се отписва от стойността на актива в съответствие с изискванията на МСС 16 *Имоти, машини, съоръжения*. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, през който са направени.

Получените имоти, машини и съоръжения чрез правителствени дарения се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиването им.

Активите се отписват при продажба или когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от тяхното по-нататъшно използване. Резултатът, произтичащ от продажбата или изваждането на актива от употреба, се определя като разлика между постъпленията от продажби и преносната стойност на актива и се отразява в печалбите и загубите за отчетния период.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.2. Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват при първоначалното им признаване по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка. Дружеството е приело счетоводна политика да капитализира извършените разходи за придобиване на активи, когато тези разходи превишават 700 лева.

След първоначалното им признаване нематериалните активи се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката, намалена с размера на начислената амортизация и евентуално последвалата загуба от обезценка. Оценка се извършват от лицензирани оценители достатъчно често, така че преносната стойност на активите да не се различава съществено от тази, която би била определена като справедливата им стойност към края на всеки отчетен период.

Увеличенията и намаленията в преносната стойност на активите в резултат от преоценката им се отчитат по ред аналогичен на този за имоти, машини и съоръжения (виж приложение 3.1).

Нематериални активи, получени чрез правителствени дарения, се оценяват по справедлива стойност към датата на придобиването им.

3.3. Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

В края на всяка година се извършва преглед на преносната стойност на активите, за да се определи дали има признаци за обезценка. Ако такива съществуват, Дружеството изчислява възстановимата стойност на актива, за да определи размера на загубата от обезценка. Когато не е възможно да се изчисли възстановимата стойност на определен актив, Дружеството изчислява възстановимата стойност на генериращия парични постъпления обект, към който активът принадлежи. Ако така изчислената възстановима стойност на актива (или генериращия парични постъпления обект) е по-ниска от преносната му стойност, последната се намалява до възстановимата стойност на актива (генериращия парични постъпления обект). Загубата от обезценка се признава като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в годината на възникването ѝ. В случай, че загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива (генериращия парични постъпления обект) се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава на приход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в годината на установяването ѝ, освен ако съответният актив е отчетен по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се отнася към увеличение на преоценъчния резерв.

3.4. Материални запаси

Материалните запаси при тяхното придобиване се оценяват по цена на придобиване, която включва всички преки разходи, свързани с доставката на актива. Оценка на потреблението им се извършва по метода на средно претеглената цена. В края на годината материалните запаси се оценяват по по-ниската между цената на придобиване и нетната им реализируема стойност, която се определя като очакваната продажна цена в хода на осъществяване на дейността, намалена с очакваните разходи по продажбата.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ към 31 декември 2019 (продължение)

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти

Признаване и първоначална оценка

Търговските вземания се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството в момента на възникването им. Всички останали финансови активи и пасиви се признават в момента когато Дружеството става страна по договорните разпоредби на съответния инструмент.

Финансовите активи, с изключение на търговските вземания, които не съдържат значителен финансов компонент, и финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност плюс всички разходи по сделката, в резултат на която възникват или се придобиват, с изключение на тези финансови активи и пасиви оценявани по ССППЗ. Търговските вземания, несъдържащи значителен финансов компонент, се оценяват по цената на сделката.

Класификация и последваща оценка

Финансови активи

При първоначалното признаване, финансовите активи се класифицират като оценявани по: амортизирана стойност, ССПДВД или ССППЗ.

След първоначалното им признаване финансовите активи не се рекласифицират, освен ако Дружеството смени бизнес модела за управление на финансовите активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират в първия ден на първия отчетен период, следващ смяната на бизнес модела.

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност ако отговарят на следните условия и не са класифицирани като оценявани по ССППЗ:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Финансовите актив се оценяват по ССПДВД, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички други финансови активи, които не са класифицирани като оценявани по амортизирана стойност или ССПДВД, както е посочено по-горе, се оценяват по ССППЗ. Това се отнася и за всички деривативни финансови активи.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Класификация и последваща оценка (продължение)

Финансови активи (продължение)

Независимо от оповестеното по-горе, Дружеството може при първоначалното признаване неотменимо да определи даден финансов актив като оценяван по ССППЗ, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването, понякога наричано „счетоводно несъответствие“, което в противен случай би произтекло от оценяването на активи или пасиви или признаване на печалбите и загубите от тях на различни бази.

Всички финансови активи на Дружеството са класифицирани като оценявани по амортизирана стойност.

Оценка доколко договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва

За целите на оценката доколко договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва, „главница“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначалното му признаване. „Лихва“ се определя като възнаграждение за въздействието на стойността на парите във времето и за кредитния риск свързан със сумата на дължимата главница са определен период от време, както и за други свързани с кредитирането рискове и разходи, например ликвиден риск и административни разходи, както с нормата на печалба.

Последваща оценка и печалби и загуби

Финансовите активи по амортизирана стойност се оценяват последващо по амортизирана стойност като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Амортизирана стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от промените на курса на чуждестранните валути и загубите от обезценка се признават в печалбите и загубите за отчетния период. Всички печалби и загуби при отписването на финансовите активи се признават в печалбите и загубите.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се класифицират като оценявани по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовите пасиви по ССППЗ се оценяват по справедлива стойност, като нетните печални и загуби, включително и разходите за лихви, се признават в печалбите и загубите за отчетния период. Останалите финансови пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Всички печалби и загуби при отписването

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Отписване

Финансови активи

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато:

- договорните права за получаването на парични потоци са изтекли; или
- правата за получаването на парични потоци са прехвърлени чрез сделка, включваща всички съществени рискове и възнаграждения свързани със собствеността; или
- по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив нито са прехвърлени, нито са запазени, но контролът върху актива не е запазен.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава са погасени, т.е. задълженията, посочени в договора, са изпълнени, анулирани или срокът им е изтекъл. Финансов пасив се отписва и в случай, че има значителни промени в договорните му условия и паричните потоци от тези промени са съществено различни, като на негово място в отчета за финансовото състояние се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, съобразно променените условия.

Разликата между преносната стойност на финансов пасив, който е бил погасен или прехвърлен на друго лице, и платеното възнаграждение, включително всякакви прехвърлени непарични активи или поети пасиви, се признава в печалбата или загубата.

Обезценка

Финансови инструменти и активи по договор

Загуби от обезценка се признават за очакваните кредитни загуби за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- договори за кредитен ангажимент оценявани по ССПДВД; и
- активи по договори (МСФО 15)

Загубите от обезценка за търговските вземания и активите по договори винаги се оценяват по стойност равна на ОКЗ за целия срок на инструмента.

При определянето доколко кредитния риск свързан с финансовия актив се е увеличил значително след първоначалното му признаване, Дружеството взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. Това включва както качествени така количествени информация и анализи, базирани на историческия опит на Дружеството, както и кредитна оценка и прогностична информация.

Дружеството е приело, че кредитния риск свързан с финансов актив се е повишил значително, ако просрочието по договорните плащания надхвърля 60 дни.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

Обезценка (продължение)

Дружеството счита, че финансов актив е просрочен ако:

- длъжникът не е вероятно да погаси напълно задълженията си Дружеството, без Дружеството да предприеме действия, като например реализация на обезпечение, ако такова е предоставено; или
- финансовият актив е в просрочие повече от 60 дни.

ОКЗ за целия срок на инструмента са ОКЗ, които произтичат от всички възможни случаи на неизпълнение през очаквания срок на финансов инструмент. Максималния период, който се взема предвид от Дружеството при определяне на ОКЗ е максималния срок на договора, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

ОКЗ за 12 месеца са частта от ОКЗ, които произтичат от неизпълненията по финансов инструмент, които е възможно да настъпят в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или в по-кратък срок, ако очаквания срок на съществуване на инструмента е по-малък от 12 месеца).

ОКЗ представляват средно-претеглената стойност на кредитните загуби. Кредитните загуби се оценяват по сегашната стойност на паричното неизпълнение, т.е. разликата между паричните потоци дължими на Дружеството съгласно договора и паричните потоци, които то очаква да получи. ОКЗ се дисконтират на база ефективния лихвен процент приложим за финансовия актив.

Методът на ефективния лихвен процент е метод на изчисление на амортизираната стойност на финансов актив/пасив и за разпределение на прихода/разхода за лихви през съответния период. Ефективният лихвен процент е процентът, който дисконтира очакваните парични постъпления/плащания до нетната преносна стойност на финансовия актив/пасив на база предполагаемия живот на този актив/пасив или ако е подходящо за по-къс период.

Ръководството счита, че справедливата стойност на финансовите инструменти е близка до тяхната балансова стойност. Под справедлива стойност се разбира сумата, за която един актив може да бъде разменен или един пасив – уреден, между информирани и желаещи страни в пряка сделка помежду им.

Дейността на Дружеството не предполага наличието на разнообразни финансови инструменти. Основните финансови инструменти на Дружеството са изброени по-долу.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

3.5.1. Търговски и други вземания

Вземания от клиенти, други текущи вземания и предоставени аванси се отчитат по амортизирана стойност, намалена с необходимата провизия за обезценка и несъбираемост. Поради това, че тези вземания не са лихвени, амортизираната им стойност съвпада с тяхната номинална стойност. Провизията за обезценка и несъбираемост се определя на база ОКЗ за целия период на инструмента.

През 2019 и 2018 години, Ръководството на Дружеството е направило преглед на събираемостта на вземанията, за които са заведени съдебни дела за тяхното събиране. Тези вземания се обезценяват на 100%, независимо от периода на забава (период на възникване над 360 дни).

3.5.2. Парични средства

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2019 и 2018 година.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци, паричните средства представляват неблокирани пари в банки и каса (виж приложение 10). Представяните в отчета за паричния поток парични постъпления от клиенти и парични плащания към доставчици са brutните суми, включващи данък добавена стойност (ДДС). Паричните постъпления и плащания по револвиращи банкови кредити и овърдрафти се представят нетно.

3.5.3. Задължения по заеми

Лихвените заеми се признават първоначално по справедлива цена, формирана от получените парични постъпления, намалени с присъщите разходи по сделката. След първоначалното им признаване лихвените заеми се оценяват по амортизирана стойност, като всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж се отчита в печалбата или загубата за периода на ползване на заема на база метода на ефективния лихвен процент. Получените лихвени заеми, при възникването на които не са извършени разходи свързани със сделката, не се амортизират. По същия начин се третират получените банкови овърдрафти, при които получателят има право многократно да усвоява или погасява заема в рамките на предварително договорения лимит.

Финансовите разходи, в това число и директните разходи по привличането на заема, се включват в печалбата или загубата по метода на ефективния лихвен процент, с изключение на транзакционните разходи по банкови овърдрафти, които се признават в печалбата или загубата на линейна база за периода, за който е договорен овърдрафтът.

Лихвените заеми се класифицират като текущи, когато следва да бъдат уредени в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.5. Финансови инструменти (продължение)

3.5.4. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения възникват в резултат на получени стоки или услуги. Те се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

За текущите задължения, които се очаква да бъдат погасени в нормалните кредитни срокове, амортизираната стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

3.6. Основен капитал

Основният капитал на Дружеството е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

3.7. Резерви

Като резерви в отчета за финансовото състояние на Дружеството са представени финансови резултати, които са капитализирани чрез разпределение на печалбата от предходни години, както и резервите от преоценката на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи (виж и приложения 3.1. и 3.2.).

Съдружниците на Дружеството могат да се разпореждат с капиталовите резерви. Преоценъчните резерви се признават за реализирани чрез прехвърлянето им в неразпределената печалба след изваждане от употреба на съответния актив.

3.8. Правителствени дарения

Правителствените дарения за нетекущи активи се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, когато има достатъчна сигурност, че те ще бъдат получени и че Дружеството ще е в състояние да изпълни всички свързани с тях изисквания. Приходите от правителствените дарения, свързани с имоти, машини и съоръжения, се признават текущо в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход на систематична база, определена в рамките на полезния живот на актива, за който те са предоставени.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.9. Лизингови договори

Счетоводни политики прилагани от 1 януари 2019 година

Дружеството като лизингополучател

Към датата на сключването Дружеството оценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Дружеството признава право на ползване и съответното лизингово задължение за всички лизингови договори по които е лизингополучател, с изключение за краткосрочните лизинги (със срок от 12 месеца или по-малко) и за лизинги за активи с ниска стойност (такива като таблетки, компютри, малък стопански инвентар и телефони). За тези договори Дружеството признава плащанията на наемите като оперативни разходи на линейна база за срока на договора, освен в случаите когато друга база е по-подходяща за периода от време през което се консумират изгодите от наетите активи.

Първоначално лизинговото задължение се оценява по сегашната стойност на лизинговите вноски, които подлежат на плащане към датата на сключване на договора, дисконтирана с лихвения процент, заложен в договора, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя.

Лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат:

- фиксирани плащания (включително фиксираните по същество плащания) минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

Лизинговото задължение се представя на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Пасивът по лизинга се оценява последващо като се увеличава преносната му стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга (като се използва метода на метода на ефективния лихвен процент) и се намалява преносната му стойност, за да отрази извършените лизингови плащания.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.9. Лизингови договори (продължение)

Счетоводни политики прилагани от 1 януари 2019 година (продължение)

Дружеството като лизингополучател (продължение)

Дружеството преоценява пасива по лизинга (и прави съответните корекции на свързаното право на ползване) в случаите когато:

- има промяна в срока на лизинговия договор или има промяна в оценката на опция за закупуване на основния актив, направена съобразно събитията и обстоятелствата. В тези случаи се преоценява пасива по лизинга, като се дисконтират коригираните лизингови плащания с коригирани дисконтов процент;
- има промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичаща от промяна в индекс или процент или промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност. В тези случаи пасива по лизинга се преоценява като се дисконтират променените лизингови плащания с непроменен дисконтов процент (освен ако промяната в лизинговите плащания произтича от промяна в плаващите лихвени проценти когато се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- има изменение в лизингов договор и то не е отчетено като отделен лизинг, в който случай пасивът по лизинга се преоценява за променените условия като се дисконтират коригираните лизингови плащания на база коригирания дисконтов процент към ефективната дата на промяната.

Дружеството не е извършвало такива корекции в текущия период.

Първоначалната оценка на активите с право на ползване включва размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга и всички първоначалните преки разходи. Последващо активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Правото на ползване се амортизира за по-краткия от срока на лизинга или полезния живот на наетия актив. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на този договор или ако в разходите за актива с право на ползване е отразено упражняването на опция за закупуване и Дружеството възнамерява да упражни тази опция, активът с право на ползване се амортизира за срока на полезния му живот. Амортизацията започва да се начислява от началната дата на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Дружеството прилага МСС 36 за да определи дали за активите с право на ползване има индикации за обезценка, като загубата от обезценка, ако такава съществува, се третира, както е оповестено в бележка 3.3.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.9. Лизингови договори (продължение)

Счетоводни политики прилагани от 1 януари 2019 година (продължение)

Дружеството като лизингодател

Лизинговите договори, по които Дружеството е лизингодател се класифицират като договори за оперативен или за финансов лизинг. Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Всички други договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг се признават като приход по линейния метод за срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка със сключването на договор за оперативен лизинг, се прибавят към преносната стойност на отдадения под наем актив и се признават като разход на линейна база за срока на лизинговия договор.

Сумата на плащанията, дължими от лизингополучателя по финансов договор, се признават като вземане в размер на нетната инвестиция съгласно лизинговия договор. Приходите от финансов лизинг се признават за срока на лизинговия договор според модела на постоянна периодична норма на възвръщаемост от нетната инвестиция в лизинга на Дружеството.

Счетоводни политики прилагани до 1 януари 2019 година

Финансов лизинг е лизингов договор, който прехвърля по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху актив.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разпределят между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен процент върху оставащото задължение по главницата. Лихвата се отчита в печалбите и загубите.

За активите, придобити на финансов лизинг се признава разход за амортизация, като амортизационната политика на Дружеството по отношение на придобитите на лизинг активи не се различава от политиката за останалите амортизируеми активи, притежавани от Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.9. Лизингови договори (продължение)

Счетоводни политики прилагани до 1 януари 2019 година (продължение)

Лизинговите договори, при които значителна част от рисковете и изгодите се запазват от лизингодателя се класифицират като оперативен лизинг.

Разходите за наем по договори за оперативен лизинг, нетно от получените от лизингодателя стимули, се признават в печалбите и загубите на линейна база за срока на договора за лизинг.

3.10. Доходи на наети лица

3.10.1. Планове за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда начислените суми по плановете за дефинирани вноски се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при тяхното възникване.

3.10.2. Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.10.3. Дефинирани доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда Дружеството следва да изплати обезщетение в размер на две brutни заплати, ако натрупаният трудовия стаж в Дружеството е по-малък от десет години, или шест brutни заплати при натрупан трудов стаж в Дружеството над десет последователни години.. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респективно изменението в стойността им, включително признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.10. Доходи на наети лица (продължение)

3.10.3. Дефинирани доходи при пенсиониране (продължение)

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Преоценките на пасива по плана с дефинирани доходи (актюерската печалба или загуба) се признават през другите всеобхватни доходи в капитала като резерв за задължения при пенсиониране. Освободените от този резерв суми се трансферират през другите всеобхватни доходи в неразпределената печалба.

3.11. Разходи за амортизация

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и нематериалните активи са начислявани на база очакваният им полезен живот, като последователно е прилаган линейният метод.

Амортизацията на преоценените имоти, машини и съоръжения и нематериалните активи се начисляват на база техния очакван полезен живот, определен при преоценката на активите (виж приложения 3.1, 3.2, 4 и 5).

По групи активи са прилагани следните амортизационни норми:

Група активи	2019	2018
	в процент	в процент
Сгради	1.50 – 10	1.50 – 10
Машини и съоръжения	3.33 – 50	3.33 – 50
Транспортни средства	5.25 – 50	5.25 – 50
Нематериални активи	3.85 – 50	3.85 – 50

Амортизации не се начисляват на земите, напълно амортизираните активи и такива, които са в процес на придобиване, както и на активи, класифицирани като държани за продажба, в съответствие с изискванията на МСФО 5 *Нетекучи активи, държани за продажба и преустановени дейности*.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.12. Признаване на приходите и разходите

Приходите и разходите се признават в момента на тяхното възникване, съгласно принципа на начислението, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането им се извършва при спазване на изискването за причинна и стойностна връзка между тях.

Приходи от продажби

Дружеството признава приходи от следните основни източници:

- доставяне на питейна вода;
- отвеждане на отпадъчни и дъждовни води;
- пречистване на отпадъчни води;

Дружеството признава и приходи от наем, които са в обхвата на МСС 17.

Приходите се оценяват на база определеното в договора с клиента възнаграждение, като в тях не се включват сумите събирани за сметка трети лица, отстъпки, ДДС и други данъци, свързани с продажбите. Дружеството признава приход в момента когато прехвърля контрола на услугата на клиента.

Възнаграждението по договорите с клиентите за предоставяне на горните услуги е с фиксирана цена, които се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране, която е независим специализиран държавен орган, който осъществява регулирането на водоснабдителните и канализационните услуги в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги. Приходите от продажба на услуги се признават в периода когато услугата е предоставена, което е моментът на засичане на количеството на консумираната питейна вода.

Вземането за продажбите се признава когато услугите са доставени, т.е. това е моментът, в които възнаграждението е безусловно фиксирано, тъй като само след изтичане на определено време ще настъпи падежът му на плащане.

Дружеството няма и не очаква да има договори, при които срокът между предаването на услугите на клиентите и плащането за тях от клиентите да е над година. Поради това Дружеството не коригира обещания размер на възнаграждението за въздействието на стойността на парите във времето.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането.

Приходите от правителствени дарения, свързани с компенсиране на направени разходи, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.12. Признаване на приходите и разходите (продължение)

Приходите от правителствени дарения, свързани с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признават в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

Разходите се признават в нетната печалба или загуба за периода, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Във връзка със сключения *Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги* (виж и приложение 1), Ръководството е решило да признава ефектите от Договора в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като текущи разходи за предоставено право на ползване на активи.

3.13. Финансови приходи и разходи

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към актив, за който процесът на придобиване, строителство или производство, преди да стане готов за предвижданата му употреба или продажба, непременно отнема значителен период от време, следва да се капитализират като част от стойността на този актив.

Всички останали финансови приходи и разходи се отразяват в печалбата или загубата за всички инструменти, оценявани по амортизирана стойност чрез използване метода на ефективния лихвен процент.

3.14. Разходи за данъци върху печалбата

Разходът за данъка върху печалбата представлява сумата от текущия данък върху печалбата и данъчния ефект върху временните данъчни разлики.

Текущият данък върху печалбата се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода, като се прилага данъчната ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовия отчет. Отсрочените данъчни активи и/или пасиви са сумите на (възстановимите)/ дължимите данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на (намаляемите)/облагаемите временни данъчни разлики.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.14. Разходи за данъци върху печалбата (продължение)

Временните данъчни разлики се установяват при сравнение на отчетната стойност на един актив или пасив, представени в отчета за финансовото състояние и неговата данъчна основа, получена при прилагане на данъчните правила.

Ефектът от признаването на отсрочените данъчни активи и/или пасиви се отразява там, където е представен ефектът от самото събитие, което ги е породило. За събития, които засягат отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход ефектът от отсрочените данъчни активи и пасиви е признат също в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. За събития, които са отчетени първоначално в капитала и отсрочените данъчни активи и пасиви са признати за сметка на капитала.

В отчета за финансовото състояние отсрочените данъчни активи и/или пасиви се представят компенсирани, тъй като подлежат на единен режим на облагане.

Съгласно българското данъчно законодателство за 2019 и 2018 година Дружеството дължи корпоративен данък (данък от печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба. За 2020 година данъчната ставка се запазва в размер на 10 %.

3.15. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

В процеса на прилагането на счетоводната политика Ръководството на Дружеството извършва преценки (извън тези оповестени в приложение 2.6.), които оказват значителен ефект върху настоящия финансов отчет. Такива преценки по дефиниция рядко са равни на действителните резултати.

В резултат от тяхната същност, те се подлагат на постоянен преглед и актуализация и обобщават историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които Ръководството вярва, че са разумни при съществуващите текущи обстоятелства.

Преценките и предположенията, които носят значителен риск да доведат до съществена корекция в преносните стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са изложени по-долу.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

3. Дефиниция и оценка на елементите на финансовия отчет (продължение)

3.15. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност (продължение).

3.15.1. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текущото на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност.

3.15.2. Полезен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и преносни стойности, които се базират на преценки от страна на Ръководството на Дружеството.

3.15.3. Обезценка на вземания

Загубите от обезценка за търговските вземания се оценяват по стойност равна на ОКЗ за целия срок на инструмента. При определянето доколко кредитния риск свързан с финансовия актив се е увеличил значително след първоначалното му признаване, Дружеството взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. Това включва както качествени така количествени информация и анализи, базирани на историческия опит на Дружеството, както и кредитна оценка и прогностична информация.

Тъй като кредитния риск свързан с търговските вземания зависи в голяма степен и от фактори извън контрола на Дружеството, тези предположения са обект на значителна несигурност.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

4. Имоти, машини и съоръжения

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност						
Салдо на						
1 януари 2018	42	871	4,018	5,408	-	10,339
Постъпили	-	26	132	567	34	759
Излезли	-	-	(270)	(54)	-	(324)
Отписана натрупана амортизация	-	(367)	(3,116)	(4,165)	-	(7,648)
Преоценка	1,219	4,088	1,230	1,724	-	8,261
Салдо на 31 декември 2018	1,261	4,618	1,994	3,480	34	11,387
Постъпили	-	35	166	102	99	402
Излезли	-	-	(57)	(32)	-	(89)
Салдо на 31 декември 2019	1,261	4,653	2,103	3,550	133	11,700
Натрупана амортизация и обезценка						
Салдо на						
1 януари 2018	-	369	3,384	4,219	-	7,972
Амортизация за периода	-	132	230	344	-	706
Амортизация на излезлите	-	-	(258)	(54)	-	(312)
Отписана натрупана амортизация	-	(367)	(3,116)	(4,165)	-	(7,648)
Обезценка	-	20	88	111	-	219
Салдо на 31 декември 2018	-	154	328	455	-	937
Амортизация за периода	-	132	273	394	-	799
Амортизация на излезлите	-	-	(18)	(5)	-	(23)
Салдо на 31 декември 2019	-	286	583	844	-	1,713
Преносна стойност на 31 декември 2019	1,261	4,367	1,520	2,706	133	9,987
Преносна стойност на 31 декември 2018	1,261	4,464	1,666	3,025	34	10,450
Преносна стойност на 1 януари 2018	42	502	634	1,189	-	2,367

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

4. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Към 31 декември 2018 година имоти, машини и съоръжения с отчетна стойност 7 хил. лв. са напълно амортизирани. Към 31 декември 2019 година няма напълно амортизирани имоти, машини и съоръжения.

През 2018 година имотите, машините и съоръженията са оценени от Микс Консулт ЕООД чрез лицензирани от Камара на независимите оценители в България оценители на недвижими имоти, на земеделски земи и трайни насаждения и машини и съоръжения, с цел да бъде определена справедливата им стойност.

Към 31 декември 2019 година Ръководството на Дружеството е извършило преглед на преносната стойност на имотите, машините и съоръженията и счита, че тя не се различава значително от справедливата им стойност.

Ако имотите, машините и съоръженията биха били оценявани по историческа цена, то тяхната преносна стойност би била:

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Транспорт- ни средства	Активи в процес на изграждане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Преносна стойност на 31 декември 2019	42	279	290	982	133	1,726
Преносна стойност на 31 декември 2018	42	478	597	1,553	34	2,704

За целите на *МСФО 13* Дружеството класифицира имотите, машините и съоръженията в ниво 2 – входящи данни, различни от цените на активен пазар, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение.

5. Нематериални активи

	Разрешителни за водоползване хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Други нематериални активи хил. лв.	Активи в процес на изграждане хил. лв.	Общо хил. лв.
Отчетна стойност					
Салдо на 1 януари 2017	75	1,418	229	13	1,735
Постъпили	-	9	-	-	9
Излезли	(1)	(114)	(58)	(3)	(176)
Отписана натрупана амортизация	(74)	(1,287)	(157)	-	(1,518)
Преоценка	2,034	930	166	-	3,130
Салдо на 31 декември 2018	2,034	956	180	10	3,180
Постъпили	-	39	-	-	39
Излезли	-	-	-	(10)	(10)
Салдо на 31 декември 2019	2,034	995	180	-	3,209
Натрупана амортизация					
Салдо на 1 януари 2018	75	1,395	190	-	1,660
Амортизация за периода	157	98	49	-	304
Амортизация на излезлите	(1)	(108)	(39)	-	(148)
Отписана натрупана амортизация	(74)	(1,287)	(157)	-	(1,518)
Салдо на 31 декември 2018	157	98	43	-	298
Амортизация за периода	157	110	44	-	311
Салдо на 31 декември 2019	314	208	87	-	609
Преносна стойност на 31 декември 2019	1,720	787	93	-	2,600
Преносна стойност на 31 декември 2018	1,877	858	137	10	2,882
Преносна стойност на 1 януари 2018	-	23	39	13	75

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

5. Нематериални активи (продължение)

Към 31 декември 2019 и 2018 година няма напълно амортизирани нематериални активи.

През 2018 година нематериалните активи са оценени от Микс Консулт ЕООД чрез лицензирани от Камара на независимите оценители в България оценители на права на интелектуална и индустриална собственост, с цел да бъде определена справедливата им стойност.

Към 31 декември 2019 година Ръководството на Дружеството е извършило преглед на преносната стойност на нематериалните активи и счита, че тя не се различава значително от справедливата им стойност.

Ако нематериалните активи биха били оценявани по историческа цена, то тяхната преносна стойност би била:

	Разрешителни за водоползване хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Други нематериални активи хил. лв.	Активи в процес на изграждане хил. лв.	Общо хил. лв.
Преносна стойност на 31 декември 2019	-	-	-	-	-
Преносна стойност на 31 декември 2018	-	19	28	10	57

6. Предплатени разходи

Като предплатени разходи в отчета за финансовото състояние на Дружеството са представени платени такси за сертификационен одит, лицензионни такси и такси към финансови институции във връзка с подписан договор за кредит. Признаването на съответната част от извършените разходи по заема в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се извършва като се прилага ефективният лихвен процент, съотносим към задължението по заема (виж също и приложение 14).

Движението на предплатените разходи е, както следва:

	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2018 хил. лв.
Салдо в началото на периода	11	17
Платени такси	6	3
Признати разходи през периода	(8)	(9)
Салдо в края на периода	9	11

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

7. Отсрочени данъчни активи /(пасиви), нетно

	31.12.2019	31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Отсрочени данъчни активи:		
Данъчен ефект от амортизация на нетекущи активи	106	34
Данъчен ефект от обезценка на нетекущи активи	22	22
Данъчен ефект от обезценка на материални запаси	41	45
Данъчен ефект от обезценка на вземания	48	47
Данъчен ефект от дългосрочни доходи на персонала	63	60
Данъчен ефект от задължения за неизползвани отпуски на персонала	14	14
Общо отсрочени данъчни активи	294	222
Отсрочени данъчни пасиви:		
Данъчен ефект от преоценка на нетекущи активи	(1,139)	(1,139)
Общо отсрочени данъчни пасиви	(1,139)	(1,139)
Отсрочени данъчни активи/(пасиви), нетно	(845)	(917)

8. Материални запаси

	31.12.2019	31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Материали за дейността	1,354	1,362
Горива	39	14
Общо	1,393	1,376

Към края на всеки отчетен период Ръководството прави тест за обезценка на наличните в складовете на Дружеството материали. Тези материални запаси, които не са използвани в дейността на Дружеството през годината и нетната им продажна цена е по-ниска от преносната им стойност, се обезценяват.

9. Търговски и други вземания

	31.12.2019	31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
<i>Вземания от клиенти, брутно</i>	<i>1,405</i>	<i>1,354</i>
<i>Обезценка на вземанията</i>	<i>(477)</i>	<i>(470)</i>
Вземания от клиенти, нетно	928	884
Инвестиции за следващи периоди по договор	1,437	1,028
Предплатени разходи за бъдещи периоди	71	55
Предоставени аванси	24	164
Общо	2,460	2,131

Дружеството е учредило особен залог върху настоящи и бъдещи търговски вземания от своите 10 най-големи промишлени клиента като обезпечение по получен банков заем (виж също приложение 14).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

9. Търговски и други вземания (продължение)

Движението на обезценката на вземанията от клиенти през годината е следното:

	31.12.2019	31.12.2018
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка в началото на периода	470	324
Възстановена и отписана обезценка	(184)	(419)
Начислена обезценка за периода	191	424
Корекция от прилагането на МСФО 9	-	141
Обезценка в края на периода	477	470

Към 31 декември 2019 година очакваната кредитна загуба за целия срок на вземания по продажби е, както следва:

31.12.2019	Текущи	Просрочени						над 360 дни
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	
Процент на обезценка	0.67%	3.40%	12.69%	25.12%	37.94%	50.87%	62.16%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	453	155	198	100	67	54	34	344
Провизия за обезценка	3	5	25	25	26	28	21	344

Към 31 декември 2018 година очакваната кредитна загуба за целия срок на вземания по продажби е, както следва:

31.12.2018	Текущи	Просрочени						над 360 дни
		до 60 дни	до 120 дни	до 180 дни	до 240 дни	до 300 дни	До 360 дни	
Процент на обезценка	0.78%	3.90%	13.26%	23.93%	36.80%	50.57%	63.26%	100.00%
Вземания по продажби, брутно	372	177	207	107	68	48	46	329
Провизия за обезценка	3	7	27	26	25	24	29	329

Ръководството на Дружеството счита, че стойността, по която търговските и други вземания са представени в отчета за финансовото състояние, съответства на тяхната справедлива стойност към 31 декември 2019 и 2018 година.

10. Парични средства

	31.12.2019	31.12.2018
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банкови сметки	2,125	3,279
Парични средства в каса	36	52
Общо	2,161	3,331

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

11. Основен капитал

Към 31 декември 2019 и 2018 година внесенят напълно основен капитал е в размер на 402 хил. лв., разпределен в 402,000 дяла с номинална стойност 1 лв. всеки от тях.

Съдружници в Дружеството са:

	31.12.2019	31.12.2018
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	51%	51%
Община Русе	32%	32%
Община Ветово	4%	4%
Община Бяла	3%	3%
Община Сливо поле	3%	3%
Община Ценово	2%	2%
Община Иваново	2%	2%
Община Две Могили	2%	2%
Община Борово	1%	1%
Общо	100%	100%

12. Резерви

Представените в отчета за финансовото състояние резерви, включват натрупаните печалби от минали години, резервите от последващи оценки на нетекущи активи, както и резервите от преоценки на задълженията към персонала по планове с дефинирани доходи.

13. Задължения по лизингови договори

Към 31 декември 2019 и 2018 година общата сума на бъдещите лизингови плащания на Дружеството по краткосрочни договори за лизинг като лизингополучател е съответно в размер на 5 хил. лв. и 11 хил. лв.

Разходите за външни услуги (наеми) по краткосрочните лизингови договори отнесени в печалбите и загубите за 2019 и 2018 година са съответно в размер на 8 хил. лв. и 11 хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)

14. Задължения по заеми

	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2018 хил. лв.
Задължения по банков заеми		
Дългосрочни банков заеми	668	2,002
Текуща част от дългосрочни банков заеми	667	1,335
Общо	1,335	3,337

Ефективният лихвен процент по банковите заеми за 2019 година е 2.40% (2018: 2.38%).

През месец юни 2006 година Дружеството е подписало с международна банкова институция договор за инвестиционен кредит, в размер на 8,000 хил. евро (15,647 хил. лв.), който е напълно усвоен до края на 2010 година. Средствата от кредита се използват за реконструкция и модернизация на водопроводната мрежа на Дружеството на територията на общините, в които то оперира. Крайният срок на погасяване на кредита е месец март 2021 година.

Договорената лихва е в размер на шестмесечен ЕВРОБОР, увеличен с 2,65 пункта.

Към 31 декември 2019 и 2018 година краткосрочната част от задълженията, платими през следващите 12 месеца е съответно в размер на 341 хил. евро (667 хил. лв.) и 682 хил. евро (1,335 хил. лв.).

За обезпечаване на задълженията по договора, Дружеството учредява залог в полза на банката по реда на Закон за особените залози на настоящи и бъдещи търговски вземания от своите 10 най-големи промишлени клиента (виж също приложение 9) и по банковата сметка, открита в Банката-кредитор.

В таблицата по-долу са анализирани промените в задълженията на Дружеството, които възникват от финансовата му дейност, включително паричните и непаричните им промени за годината, приключваща на 31 декември 2019 и 2018. Задълженията възникващи от финансова дейност са тези, за които паричните потоци са или бъдещите парични потоци ще бъдат включени в отчета за паричните потоци на Дружеството в паричните потоци от финансова дейност.

31.12.2019 хил. лв.	Непарични промени			
	Салдо в началото на периода	Финансови парични потоци	Начислени лихви	Салдо в края на периода
Задължения по заеми	3,337	(2,072)	70	1,335
31.12.2018 хил. лв.	Непарични промени			
	Салдо в началото на периода	Финансови парични потоци	Начислени лихви	Салдо в края на периода
Задължения по заеми	4,672	(1,441)	106	3,337

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

15. Дългосрочни задължения към персонала

Движението на дългосрочните задължения към персонала е следното:

	31.12.2019	31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения в началото на периода	601	632
Изплатени разходи през периода	(116)	(99)
Разходи признати в печалбите или загубите		
Разходи по текущ трудов стаж	50	55
Финансови разходи по бъдещи задължения	9	9
Актюерски загуби/(печалби) признати в друг всеобхватен доход		
Актюерска загуба от промяната на финансовите предположения	200	53
Актюерска печалба от промяната на демографските предположения	(105)	(61)
Актюерска (печалба)/загуба от действителния опит	(11)	12
Задължения в края на периода	628	601

Стойността на задължението посочено в отчета за финансовото състояние е, както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Настояща стойност на задължението	544	597
Признати актюерски загуби	84	4
Задължения в края на периода	628	601

Основните финансови предположения, използвани при изчисленията, са следните:

	31.12.2018	31.12.2017
Дисконтов процент	1.50%	1.50%
Бъдещо увеличение на заплатите на година	0.60%	0.60%
Средна възраст на пенсиониране при мъжете	64	64
Средна възраст на пенсиониране при жените	61	61

Освен това, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналот има право на обезщетение в размер до две работни заплати увеличени с 100% при трудов стаж минимум пет години и при условие, че не са получавани такива обезщетения през последните пет години от трудовия стаж.

Използваните демографски статистически предположения се основават на следното:

- процент на текучество на персонала на Дружеството през последните няколко години;
- смъртност на населението на България през периода 2016 – 2018 година съгласно данните на Националния статистически институт;
- статистически данни на Националния център за здравна информация, относно нетрудоспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

15. Дългосрочни задължения към персонала (продължение)

Анализ на чувствителността

Изчислението на задълженията по планове с дефинирани доходи се влияе от промените в актюерските преценки. В таблиците по-долу са представени ефектите върху задълженията в резултат на промяната на основните допускания.

- Дисконтов фактор +/- 0,5%

	При дисконтов фактор 1.00%	При дисконтов фактор 2.00 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2019) - хил. лв. - разлика	15	(14)
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	2%	(2%)

- Допускане за ръст на заплати +/- 0.5%

	При ръст на заплати 0.10%	При ръст на заплати 1.10 %
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2019)- хил. лв. - разлика	(14)	15
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	(2%)	2%

- Допускане за очакваната продължителност на живота +/- 1 година

	При продължи- телност на живот -1 год.	При продължи- телност на живот +1 год.
Настояща стойност на задължението в края на периода (31.12.2019)- хил. лв. - разлика	4	(5)
Изменения спрямо настоящата стойност на задължението в края на периода	1%	(1%)

Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 0,50% на използвания процент на дисконтиране, размерът на задължението в края на периода би се намалил с 2%, съответно увеличил с 2%. Резултатът от теста за чувствителност показва, че при изменение с +/- 0,50% на процента на ръст на работната заплата годишно, размерът на задължението в края на периода би се намалил с 2%, съответно увеличил с 2%.

Моделът е слабо чувствителен по отношение на демографските показатели степен на оттегляне на персонала и използваната таблица за смъртност.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)

16. Търговски и други задължения

	31.12.2019	31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения към доставчици	176	636
Задължения за такса водоползване и заустване към МОСВ	34	425
Задължения към персонала	548	530
Задължения към социалното осигуряване	217	209
Задължения за ДДС	220	188
Задължения по гаранции	48	71
Задължения за други данъци	56	52
Задължения към други кредитори	45	52
Лихви по заеми	-	21
Задължения по получени аванси	50	44
Общо	1,394	2,228

Ръководството на Дружеството счита, че стойността, по която краткосрочните задължения са представени в отчета за финансовото състояние, съответства на тяхната справедлива стойност към 31 декември 2019 и 2018 година.

17. Приходи от продажби

	Годината, завършваща на 31.12.2019	Годината, завършваща на 31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от продажба на питейна вода	19,607	18,734
Приходи от пречистване на отпадни води	1,801	1,884
Приходи от такса за канализационни услуги	1,709	1,581
Приходи от предоставени услуги	216	214
Общо	23,333	22,413

18. Други приходи

	Годината, завършваща на 31.12.2019	Годината, завършваща на 31.12.2018
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от платени неустойки	111	115
Други приходи	68	100
Общо	179	215

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

19. Разходи за материали

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Електроенергия	3,369	3,152
Основни материали и резервни части	1,453	1,545
Горива и смазочни материали	377	384
Материали за дезинфекция	127	126
Консумативи	71	80
Отопление (природен газ, въглища, дърва за огрев)	57	60
Канцеларски материали	47	37
Природна газ за технологични нужди	23	31
Общо	5,524	5,415

20. Разходи за външни услуги

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Предоставено право на ползване на активи (приложение 30)	3,727	1,973
Такса водоползване и заустване	436	425
Поддържане на санитарни зони и геоложки проучвания	365	59
Ремонт на активи	227	270
Комисионни за събиране на дължими суми	200	154
Консултантски услуги	142	115
Данъци и такси	96	118
Ремонт на пътни настилки	94	94
Поддръжка на водомери и ел. мотори	93	87
Комуникационни услуги	87	85
Абонамент, абонаментни такси	84	79
Застраховки	72	62
Анализ водни проби	53	52
Транспортни услуги	52	164
Дезинсекция и дератизация	32	38
Реклама	19	24
Охрана на труда и обучение на персонала	18	13
Охрана на обектите	14	13
Трудово-медицинска услуга, медицинска услуга	8	17
Наеми	8	11
Суми по граждански договори	2	1
Други	1	1
Общо	5,830	3,855

Договорените възнаграждения за одит на финансовите отчети на Дружеството към 31 декември 2019 и 2018 година са в размер на 18 хил. лв. за всяка от посочените години.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

21. Разходи за персонала

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Разходи за заплати	6,570	6,321
Разходи за социално осигуряване и други социални плащания	1,991	1,942
Начисления за неизползвани отпуски	116	122
Начисления за обезщетения след пенсиониране	50	55
Общо	8,727	8,440

22. Разходи за обезценка

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Разходи за обезценка и отписване на вземания	191	564
Възстановени обезценени вземания	(122)	(291)
Общо	69	273

23. Други разходи

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Балансова стойност на бракувани и отписани активи	56	33
Такса ДКЕВР	55	56
Щети (бракуван автомобил)	49	5
Местни данъци и данъци при източника	46	39
Разходи за командировки	33	27
Представителни разходи	28	16
Офис обзавеждане	28	7
Дарения	26	12
Лично потребление	25	27
Съдебни такси	22	68
Обезщетения за трудова злополука, трудови спорове, причинени щети, вкл. осигуровки	22	36
Лихви, неустойки, санкции ³	22	3
Абонаментни карти	16	17
Безплатна храна и други	5	6
Членски внос	4	6
Охрана на труда, ЛПС	2	23
Такса заустване от минали години	1	-
Общо	440	381

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)

24. Финансови разходи

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Лихви по получени заеми	70	106
Лихви по дългосрочни задължения към персонала	9	9
Отрицателни валутни разлики, нетно	1	1
Банкови такси, комисионни и други финансови разходи	22	24
Общо	102	140

25. Данъци върху печалбата

Изчисленията за ефективния данъчен процент са представени в следната таблица:

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Счетоводна печалба преди облагане	1,710	3,114
Дължим данък по приложимата данъчна ставка -10 %	171	311
Данъчен ефект от постоянни разлики	7	1
Данъчен ефект от непризнат отсрочен данъчен актив	-	(14)
Разходи за данъци върху печалбата	178	298
Ефективен данъчен процент	10.41%	9.57%

Компонентите на разхода за данъци върху печалбата са следните:

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Текущи разходи за данъци	242	388
Данъчен ефект от временни данъчни разлики (приложение 7)	(64)	(90)
Разходи за данъци върху печалбата	178	298

Отсроченият данък за 2019 и 2018 година, отнесен директно в капитала е, както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Резерв за актюерски загуби	(8)	1
Преоценъчни резерви	-	(1,139)
Общо	(8)	(1,138)

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

25. Данъци върху печалбата (продължение)

Движението на (вземанията за)/задълженията за корпоративен данък е както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2019 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.
Задължения за корпоративен данък в началото на периода	137	41
Начислен корпоративен данък	242	388
Платен корпоративен данък	(388)	(292)
(Вземания)/задължения за корпоративен данък в края на периода	(9)	137

26. Дивиденди и разпределение на финансовия резултат

Съгласно Постановление на Министерски съвет на Република България, търговските дружества с държавно участие заплащат дивидент от реализираната печалба.

През 2019 година, съгласно Решение на ОС № 30 от 12 април 2019 година не е извършено разпределение на финансовия резултат за 2018 година за дивиденди за съдружниците, а натрупаната печалба към 31 декември 2018 година, в размер на 2,675 хил. лв., е отнесена в допълнителни резерви.

През 2018 година, съгласно Решение на ОС № 29 от 23 май 2018 година и Разпореждане № 2 от 9 март 2018 година на Министерски съвет, не е извършено разпределение на финансовия резултат за 2017 година за дивиденди за съдружниците, а натрупаната печалба към 31 декември 2017 година, в размер на 660 хил. лв., е отнесена в допълнителни резерви.

27. Условни активи и пасиви

Срещу Дружеството има заведени съдебни иски по граждански дела на различно основание. Ръководството на Дружеството счита, че изходът от тези дела ще бъде в полза на Дружеството и то няма да бъде принудено да изплаща обезщетения. По тази причина в настоящия финансов отчет не са начислени провизии по правни задължения за тези иски.

28. Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

Възнагражденията на членовете на ключовия ръководен персонал през 2019 и 2018 години са съответно в размер 87 хил. лв и 81 хил. лв. и представляват краткосрочни доходи на персонала. Не са предвидени доходи след приключване на работните отношения с Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

29. Управление на капитала

Дружеството управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие, като едновременно с това се стреми да максимизира възвращаемостта за собствениците чрез оптимизация на съотношението между дълг и капитал (възвращаемостта на инвестирания капитал). Целта на Ръководството е да поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и пазара и да гарантира бъдещото развитие на Дружеството.

Ръководството на Дружеството наблюдава капиталовата структура на базата на съотношението нетен дълг към собствен капитал.

Нетният дълг включва както нетекущите и текущи лихвени заеми, така и нетекущите и текущи задължения по финансов лизинг, намалени с паричните средства. Основният капитал, резервите, и натрупаната печалба, формират собствения капитал на Дружеството.

	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2018 хил. лв.
Дълг (приложение 14)	1,335	3,337
Парични средства (приложение 10)	(2,161)	(3,331)
Нетен дълг	(826)	6
Собствен капитал	14,417	12,961
Съотношение дълг – капитал	(0.06)	-

30. Инвестиции в публични активи

Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК инфраструктурата

Както е оповестено в приложение 1, през месец декември 2015 година, Ръководството на Дружеството е сключило договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги с АВиК на обособената територия, на която оперира Дружеството със срок на изпълнение 15 години. Считано от 1 януари 2016 година, съгласно условията на договора, задължителното минимално ниво на инвестиции, които Дружеството следва да извърши за целия срок на договора, е в размер на 38,432 хил. лв.

Във връзка с влизането в сила на посочения договор с АВиК комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата и събирателните им деривации и съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води, са били обявени за публична държавна и/или публична общинска собственост. Тези активи са били предадени на държавата и общините и с тяхната преносна стойност в размер на 31,438 хил. лв. е бил намален собствения капитал на Дружеството.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

30. Инвестиции в публични активи (продължение)

***Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК инфраструктурата
(продължение)***

Управлението на активите се осъществява от АВиК, като дейността по водоснабдяване и отвеждане на отпадъчните води продължава да се осъществява от Дружеството, на база на сключения договор.

Цената, която Дружеството плаща за правото да използва публичните активи се определя на база на неговия ангажимент за задължително минимално ниво на инвестиции за срока на договора. Съгласно клаузите на договора, стойността на минималното ниво на инвестициите подлежи на преглед и евентуална промяна през период от пет години по време на изпълнение на договора. Също така, съществува възможност Дружеството да бъде освободено от ангажимента да извършва определени инвестиции, ако някоя от страните в договора постигне по-добри икономически условия за реализиране на тази инвестиция.

През текущия период, Дружеството е направило инвестиции в публични активи на стойност 3,727 хил. лв. (2018: 1,973 хил. лв.), които са отчетени и признати, в съответствие с изискванията на договора и приложимото законодателство (виж и приложение 20).

Съгласно условията на договор, за следващите пет отчетни периода, Дружеството има ангажимент да направи задължително минимално ниво на инвестиции, както следва:

Година	Инвестиции в публични активи
	хил. лв.
2020	4,130
2021	5,381
2022	4,827
2023	5,405
2024	1,579
Общо	21,322

Договор за изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия

На 31 юли 2019 година Дружеството е сключило с Министерството на околната среда и водите договор Д-34-62 за безвъзмездна финансова помощ по процедура BG16M10P002-1.016 „Изграждане на ВиК инфраструктура“, по приоритетна ос 1 „Води“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 година“. Съгласно договора Дружеството поема да изпълни проект ИСУН № BG16M10P002-1.016-001 „Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужваната от ВиК ООД, Русе“ (“Проектът”).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2019 (продължение)**

30. Инвестиции в публични активи (продължение)

**Договор за изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия
(продължение)**

Проектът е на стойност 131,783 хил. лв., като финансирането по него ще бъде, както следва:

Финансираща страна	хил. лв.
Кохезионния фонд на Европейския съюз	81,493
Република България	14,381
ВиК Русе	13,947
Недопустими разходи (ДДС)	21,962
Общо	131,783

Срокът за изпълнението на Проекта е 54 месеца от дата на влизане в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ, 14 август 2019 година.

Финансирането, което ще получи Дружеството е в размер на 95,874 хил. лв., от които 81,493 хил. лв. (85%) от Кохезионния фонд на Европейския съюз и 14,382 хил. лв. (15%) от бюджета на Република България.

31. Събития след датата на финансовия отчет

На 29 януари 2020 година Дружеството е сключило договор за дългосрочен заем за финансиране изпълнението на Проекта с международна банкова институция ("Банката") (виж приложение 30). Лимитът от 8,700 хил. евро е усвоим в три транша, два от Банката с размер до 5,900 хил. евро и един от Европейските структурни и инвестиционни фондове с размер до 2,800 хил. евро при представено искане от Дружеството до Банката в размер не по-малко от 500 хил. евро.

Лихвеният процент по заема е равен на официално публикувания от Reuters междубанков лихвен процент за депозити в евро, плюс надбавка в рамките от 1.85 до 2.15 пункта в зависимост от постигнати от Дружеството финансови показатели за съответния период.

Погасяването на усвоения заем ще се извършва на равни шестмесечни вноски, първата от които на 20 май 2023 година и последната - на 20 ноември 2034 година.

Договорът за заем е обезпечен със залог на парични средства по банкови сметки и търговски вземания на Дружеството.